

Inhoud

Nr. 8 Donderdag 16 november 1989 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 173

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 173

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 173

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 173

Overnemings, blz. 173

Intrekking, blz. 174

Voorstel tot wijziging van het reglement

Overnemings, blz. 174

Geschilberaadslagingen van de Vlaamse Executieve

Indiening en verwijzing, blz. 174

Advies van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 174

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 174

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 174

Boodschap, blz. 174

Vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het plaatsen van een nieuw glasraam in de Sint-Baafskathedraal te Gent, blz. 175

Vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de toelating voor verbouwingswerken in een natuurgebied, blz. 175

Vraag van de heer L. Peeters tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de mogelijke vestiging van een industrieterrein te Meise in de deelgemeente Wolvertem, blz. 176

Vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de landinrichting en de moeilijkheden bij akkerbouwbedrijven, blz. 177

Vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het beperken van de koolstofdioxide-uitstoot, blz. 178

Vraag van de heer J. Geysels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de eventuele ingebruikstelling van de afvalcollector tussen Tessenlo en Antwerpen

Vraag van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de ingebruikneming van de afvalwatercollector langsheen het Albertkanaal, blz. 178

Vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het bouwen van een woonwijk op een gewezen terribel te Beringen

Vraag van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over mogelijke verontreiniging van terreinen van de Limburgse steenkoolmijnen, blz. 180

Coördinatie van de werkzaamheden, blz. 181

Vragen (R.v.O. art. 70) (Voortzetting)

Vraag van de heer H. De Croo tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het uitblijven van uitvoeringsbesluiten betreffende het beheer en de inrichtingen van de pluralistische scholen, blz. 182

Vraag van de heer L. Peeters tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de gevolgen van het uitblijven van een omzendbrief betreffende de stagiairs in het onderwijs voor het schooljaar 1989-1990, blz. 183

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over mogelijke alternatieve methoden voor verwerking van baggerspecie, blz. 184

Sprekers : de heren A. Denys, A. Deneir, C. Lisabeth, J. Caudron, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans, Minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitvoeren van ruilverkavelingen in Vlaamse gemeenten ten gevolge van het ministeneel besluit van 1 februari 1988, blz. 194

Sprekers : de heer G. Janzegers, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heren L. Vanhorenbeek, M. Capoen, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 201

Nr. 9 Donderdag 16 november 1989 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 203

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de samenstelling van de Raad voor Handelspubliciteit

Actuele vraag van de heer E. Van Rompuy tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de samenstelling van de Raad voor Handelspubliciteit, blz. 203

Actuele vraag van de heer W. Peeters tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het Fonds voor de Veiligheid van de Sportinfrastructuur, blz. 205

Actuele vraag van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de obstructie van de Gemeenteraad van Linkebeek, blz. 206

Actuele vraag van de heer R. Van Hooft tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de kwaliteit van het Leie-water, blz. 207

Actuele vraag van de heer C. Lisabeth tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de dreigende ontbossing op het militair domein van Ursel ingevolge voorziene vestiging van NAVO-opslagplaatsen, blz. 209

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het gebrek aan coördinatie binnen de Vlaamse Executieve bij het opstarten van onderhandelingen met Nederland betreffende de Waterverdrag, blz. 209

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over recente beslissingen van de Vlaamse Executieve tot het verlenen van expansiesteun met toepassing van de wet van 30 september 1970, blz. 210

Actuele vraag van de heer J. De Roo tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de aangekondigde herstructurering en sluiting van UCO-zetels, blz. 212

Interpellaties (R.v.O. art. 72) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer E. De Groot tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over het gebrek aan beleid inzake AIDS-preventie in Vlaanderen

Interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over de tekorten van het AIDS-beleid in Vlaanderen, blz. 213
Sprekers : de heer E. De Groot, mevrouw M. De Meyer, de heer W. Van Durme, Minister H. Weckx

Indiening van moties, blz. 220

Verwelkoming van een buitenlandse delegatie, blz. 221

Voorstel van resolutie van de heer J. Geysels c.s. betreffende het Internationaal Jaar van de Strijd tegen het Analfabetisme (1990)
— 262 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 221

Bespreking, blz. 221

Sprekers : de heren F. Sarens, J. Geysels

Hoofdelijke stemming, blz. 222
Spreker : de heer E. Beysen

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de problematiek van de waterzuivering in Vlaanderen

Hoofdelijke stemming, blz. 223
Spreker : de heer A. Denys

Interpellaties (R.v.O. art. 72) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de berekening van de duur van de aanstelling van het deeltijds wetenschappelijk personeel aan de universiteiten, blz. 224

Sprekers : de heer A. Laridon, Minister D. Coens

Interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de beperkte studiekeuze voor meisjes, blz. 226

Sprekers : mevrouw M. De Meyer, mevrouw F. Brepoels, Minister D. Coens

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het dragen van hoofddoeken door islamitische meisjes in de Gemeenschapsscholen, blz. 230

Sprekers : de heren F. Dewinter, A. Denys, E. Van Rompuy, W. Verreycken, E. Beysen, G. Annemans, Minister D. Coens, mevrouw N. Maes

Indiening van moties, blz. 238

Interpellatie van de heer P. Berben tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van een beslissing inzake de aanleg van het gedeelte Overpelt-Hasselt van de Noord-Zuid-verbinding, blz. 239

Sprekers : de heer P. Berben, Minister J. Sauwens, de heren V. Peuskens, H. Van Dienderen

Indiening van moties, blz. 246

Interpellatie van de heer H. Van Dienderen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het mobiliteitsverkeer in Antwerpen en omgeving, blz. 246

Sprekers : de heer H. Van Dienderen, Minister J. Sauwens

Indiening van moties, blz. 252

Interpellatie van de heer D. Vervae tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het herinrichten van de provincie Brabant en het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde alsmede het scheppen van mogelijkheden voor de Vlaams-Brabantse gemeentebesturen om de nieuwe verfransings gingen en de verstedelijking van het rabantse platteland af te wenden

Interpellatie van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over een Vlaams en sociaal grondbeleid in Vlaams-Brabant

Interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, en de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over het beleid ten aanzien van Brussel als hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap en als cultureel uitstralingspunt van de Nederlandse cultuur, blz. 253

Sprekers : de heren D. Vervae, L. Vanhorenbeek, mevrouw N. Maes, de heren H. Suykerbuyk, P. Van Grembergen, L. Peeters, F. Dielens, R. Garcia, Minister G. Geens, Minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 273

Nr. 10 **Woensdag 29 november 1989**

Berichten van verandering, blz. 275

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 275

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 275

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 275

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 275

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 275

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 276

Voorstel van resolutie van de heer A. Denys betreffende maatregelen om een einde te maken aan de compensatiepolitiek — 268 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 276

Spreker : de heer A. Denys

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de resultaten van de studievereniging betreffende de huisvuilverwerking in Vlaams Brabant, blz. 276

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitblijven van de MINA-Raad, blz. 277

Actuele vraag van de heer J. Gabriëls tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over door de Minister ingenomen standpunten tijdens een partijconferentie over mediabeleid, blz. 278

Actuele vraag van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de ongelijke behandeling van scholen en vormingsinstellingen, blz. 279

Actuele vraag van de heer M. Didden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de samenstelling en de installatie Vlaamse Havencommissie, blz. 280

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het uitlekken van het MER in verband met de TGV, blz. 280

Voorstel van resolutie van de heer A. Denys betreffende maatregelen om een einde te maken aan de compensatiepolitiek — 268 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 281

Sprekers : de heren A. Denys, P. Van Grembergen, E. Van Rompuy, R. Van Hooland

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer E. De Groot tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over het gebrek aan beleid inzake Aidspreventie in Vlaanderen

Hoofdelijke stemming, blz. 285

Sprekers : mevrouw M. De Meyer, de heer E. De Groot

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het dragen van hoofddoeken door islamitische meisjes in de Gemeenschapsscholen

Hoofdelijke stemming, blz. 286

Sprekers : de heren F. Dewinter, A. Denys

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer P. Berben tot de heer J. Snuwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van een beslissing inzake de aanleg van het gedeelte Overpelt-Hasselt van de

Noord-Zuid-verbinding

Hoofdelijke stemming, blz. 288

Spreker : de heer P. Berben

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer H. Van Dienderen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het

mobilitéitsbeleid in Antwerpen en omgeving

Hoofdelijke stemming, blz. 289

Regeling van de werkzaamheden, blz. 290

8e vergadering

Donderdag 16 november 1989
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer L. Vanveltboven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

O. Lefeber, M. Panneels-Van Baelen, A. Steverlyncx ; gezondheidsredenen.

J. Buchmann ; buitenlands.

M.P. Kestelijn-Sierens, W. Van Renterghem, J. Wijninckx ; ambtsverplichtingen.

BEGROTINGSSTUKKEN

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende begrotingsstukken werden ingediend :

- Bijlage IV (Begroting Vlaamse Landmaatschappij) bij het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— **8-B** (1988-1989) — Nr. 1 — Bijlage IV.

- Bijlage V (Begroting Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme) bij het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— **8-B** (1988-1989) — Nr. 1 — Bijlage V.

- Bijlage VI (Begroting Universitair Ziekenhuis Gent) bij het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— **8-B** (1988-1989) — Nr. 1 — Bijlage VI.

Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting en de verschillende ter zake bevoegde Commissies.

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap
— 265 (1989-1990) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting en de verschillende ter zake bevoegde Commissies.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer G. Beerden c.s. houdende wijziging van artikel 13 van de jachtwet van 28 februari 1882
— 263 (1989-1990) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.
- Voorstel van decreet van de heer W. Verreycken houdende wijziging van het decreet van 13 april 1988 tot vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap
— 264 (1989-1990) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur.

Overneming

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden overgenomen :

- Voorstel van decreet van de heer N. De Batselier houdende wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen, gewijzigd bij het decreet van 23 maart 1983 ,
— 65 (BZ 1988) — Nr. 1.
Overgenomen door de heer J. Sleenckx.
- Voorstel van decreet van de heer N. De Batselier houdende oprich-

Voorzitter

ting van provinciale ombudsdiensten voor leefmilieu

— 69 (BZ 1988) — Nr. 1.

Overgenomen door de heer J. Timmermans en mevrouw O. Lefebver.

- Voorstel van decreet van de heer N. De Batselier houdende oprichting van een Vlaams Wetenschappelijk Studie-, Onderzoeks- en Adviescentrum inzake Leefmilieuproblemen ten behoeve van de gemeenten en van de provinciale ombudsdiensten voor leefmilieu
— 70 (BZ 1988) — Nr. 1.
Overgenomen door de heren J. Sleetckx en A. Beckers.

Intrekking

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingetrokken :

- Voorstel van decreet van de heer M. Galle houdende wijziging van het decreet van 28 juni 1985 houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie van de procedure alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten
— 43 (BZ 1988) — Nr. 1.

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT

Overneming

De Voorzitter : Het volgende voorstel tot wijziging van het Reglement werd overgenomen door de heer L. Hancké :

- Voorstel van de heer J. Van Elwyck tot wijziging van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad
— 145 (BZ 1988) — Nr. 1.

GESCHILBERAADSLAGINGEN VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende geschilberaadslagingen van de Vlaamse Executieve werden ingediend :

- Geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve van 29 juli 1989
— VE/V 31.
- Geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve van 30 juli 1989
— VEN 32.
- Geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve van 29 juli 1989
— VE/V 33.

Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

ADVIES VAN DE VLAAMSE MEDIARAAD

Indiening

De Voorzitter : Het volgende advies van de Vlaamse Mediaraad werd ingediend :

- Advies van de Vlaamse Mediaraad over de algemene problematiek, de financiering en de handelspubliciteit van lokale en regionale niet-openbare televisieverenigingen.

Dit advies ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof werd ingediend :

- Kennisgeving van het Arbitragehof inzake de prejudiciële vraag gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel bij vonnis van 3 oktober 1989 inzake Rennotte Alex tegen de Kerkfabriek Sint-Jan-Evangelist te Tervuren, de NV Immo Kraainem en de Belgische Staat
— Rolnummer 155.
Deze kennisgeving ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

(R.v.O. art. 69)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren V. Anciaux, J. Ansoms, mevrouw F. Brepoels, de heren P. Breyne, G. Cardoen, J. Cuyvers, A. De Beul, H. De Loor, mevrouw M. De Meyer, de heren A. Denys, J. De Roo, M. Desutter, F. Dewinter, M. Didden, L. Hancké, G. Janzegers, A. Lardon, H. Lauwers, J. Loones, mevrouw N. Maes, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heren J.P. Pillaert, H. Suykerbuyk, J. Timmermans, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heren J. Valkeniers, J. Van der Sande, H. Van Dienderen, W. Van Durme, L. Vanhorenbeek, F. Vermeiren.

BOODSCHAP

De Voorzitter : Bij brief van 20 oktober 1989 deelt de Voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee dat deze zich ter vergadering van donderdag 19 oktober 1989 heeft geconstitueerd.

vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer D. Vervae tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het plaatsen van een nieuw glasraam in de Sint-Baafskathedraal te Gent

De **Voorzitter** : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vervae tot de heer Walt Niel. Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het plaatsen van een nieuw glasraam in de Sint-Baafskathedraal te Gent.

De heer Vervae heeft het woord.

De heer D. Vervae (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in de Gentse Sint-Baafskathedraal wordt een kleurbeglazing van het 22 meter hoge grijsgekleurde glasraam van de noordelijke transeptarm gepland.

Verskillende experts hebben reeds hardop gekeken zodat hun ongenoegen overal te horen en te lezen valt. Inderdaad de hoofdzakelijk negatieve kritiek omvat zowel de stijl, het plagiaat-thema als de plaats in de kerk van het glas-in-lood. Zoveel is duidelijk dat Vlaanderens mooiste kathedraal niet gediend is met dit nieuwe glasraam.

Mag ik van de Minister vernemen of hij het advies van de Commissie voor Monumentenzorg ad hoc reeds heeft ontvangen ? Zo ja, hoe luidt het en welk standpunt heeft de Minister aangenomen of welk standpunt zal de Minister in deze aannemen ?

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, naar aanleiding van het 25-jarig jubileum van de bisschopswijding van Monseigneur Van Peteghem heeft het feestcomité besloten een brandgeschilderd glasraam te schenken. Dit glasraam zou geplaatst worden in het noordelijk transept.

Inmiddels werd een ontwerper aangeduid en werd een collecte gehouden.

Momenteel staat het glasraam-ontwerp, schaal 1/10, tentoongesteld in de kathedraal. Een afschrift van het technisch verslag van het Atelier Mestdagh is te bekomen.

Op zijn concrete vraag wens ik het geachte lid het volgende mede te delen.

De aanvraag voor het plaatsen van een glasraam in de Sint-Baafskathedraal werd verzonden op 4 november 1989 en kwam toe bij het Bestuur van Monumenten en Landschappen op 8 november 1989.

De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen vergaderde hierover op 9 november 1989. Zodra ik in het bezit ben van het officieel advies van de Koninklijke Commissie zal ik een beslissing kunnen nemen.

Overigens is het bestaan van een Commissie voor Monumentenzorg ad hoc mij niet bekend.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de toelating voor verbouingswerken in een natuurgebied

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Dienderen tot Minister Walt Niel over de toelating voor verbouingswerken in een natuurgebied.

De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, op 13 september 1989 heeft de gemachtigd ambtenaar van het Bestuur voor Stedebouw van de provincie Antwerpen een bouwvergunning nrs. 1277, 337 verleend aan het gemeentebestuur van Brasschaat tot het bouwen van een kinderboerderij. Nu ligt het gebouw waarin de kinderboerderij

zal ondergebracht worden in een natuurgebied. Door de bouwvergunning wordt toelating gegeven tot het bouwen van stallen en het verbouwen van de bestaande woning.

Is die toelating niet in strijd met het Besluit van de Vlaamse Executieve van 15 maart 1989 waarin staat dat afwijkingen in verband met het verbouwen, herbouwen of uitbreiden van bestaande vergunde gebouwen niet kunnen worden toegestaan in natuurgebied ?

Als die toelating in strijd is hiermee, moet zij dan niet worden ingetrokken ? Als u deze bouwvergunning toelaat, legt u dan geen hypotheek op het uitvoeringsbesluit, zodat ook andere personen zich hierop zullen beroepen om in natuurgebied te bouwen, te verbouwen of een woning uit te breiden ? Wordt dan de achterliggende idee, dat het weinig natuurgebied dat in Vlaanderen aanwezig is met alle middelen moet gevrijwaard blijven, niet met voeten getreden ?

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, in antwoord op de vraag van het geachte lid kan ik het volgende mededelen.

Op 8 augustus 1989 werd door het Gemeentebestuur volgens de procedure van artikel 48 van de stedenbouwwet een bouwaanvraag ingediend strekkende tot het bouwen van een kinderboerderij. De vergunning werd inderdaad door de gemachtigde ambtenaar aan het gemeentebestuur afgeleverd op 13 september 1989.

Het bouwplan omvat de renovatie van een bestaand gebouw en het bouwen van twee stallen. Op het terrein staan volgende gebouwen : een boerderij met woning, een afzonderlijk bakhuis, een vrij groot gebouw zonder duidelijke functie, een kleinere constructie, een karhok, een houten loods.

Het deel van de aanvraag met betrekking tot de renovatie heeft tot doel het inrichten van een sanitair, een cafetaria en twee zalen.

De gevraagde stallen zijn bestemd voor :

Walt Niel

1. een ruimte voor vijf koeien, enkele kalveren, een trekpaard en een ezel. Deze stal heeft een oppervlakte van ongeveer 180 m² ;

2. een geiten- en schapenstal met ongeveer dezelfde oppervlakte, waarbij ook nog een konijnen- en kippenstal van ongeveer 75 m².

De vormgeving en de welstand van de gebouwen zijn goed verzorgd. Het advies van het Bestuur van Monumenten en Landschappen werd gevraagd en dit advies was gunstig. Het terrein ligt in een natuurgebied. De vergunning werd echter niet afgegeven op basis van of in strijd met het besluit van de Vlaamse Executieve van 15 maart 1989 maar wel op basis van artikel 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de gewestplannen.

Dit artikel stelt dat bouwwerken voor openbare diensten en gemeenschapsvoorzieningen ook buiten de daarvoor speciaal bestemde gebieden kunnen worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de algemene bestemming en met het architectonisch karakter van het betrokken gebied. Deze voorwaarden zijn bij deze aanvraag duidelijk vervuld.

De beslissing van de gemachtigde ambtenaar is derhalve volkomen gerechtvaardigd gelet op het feit dat het hier een overheidsinitiatief betreft dat voldoet aan een behoefte van algemeen nut en dat verbonden is aan het bestaan van de boerderij ter plaatse. Het initiatief getuigt tevens van een verantwoorde zorg van het gemeentebestuur om haar patrimonium in stand te houden.

Wel werden er bij het openbaar onderzoek bezwaren naar voren gebracht door omgevingsbewoners. Deze bezwaren zijn eerder van persoonlijke aard. Aan die bezwaren zou kunnen worden tegemoet gekomen in eerste instantie door politonenele maatregelen in plaats van door het gebruiken van voorzieningen in de wet op de stedenbouw. Dit kan men afleiden uit de formulering ervan. Ik citeer : „Om te verhinderen dat al te enthousiaste chauffeurs toch

tot in de kinderboerderij geraken, vragen wij u op twee plaatsen een slagboom te voorzien. Parkings kunnen aangelegd worden aan de Sint-Jobsesteenweg en aan de Kerkedreef. Volgens ons comité moeten de bewoners van het Mikhof beschikken over een sleutel om de slagboom te openen zodat ze ongehinderd hun woonst kunnen bereiken”.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer L. Peeters tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsmi- nister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de mogelijke vesti- ging van een industrieterrein te Meise in de deelgemeente Wolvertem

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Leo Peeters tot Minister Walt Niel over de mogelijke vestiging van een industrieterrein te Meise in de deelgemeente Wolvertem.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer L. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, op 8 mei jongstleden stelde ik reeds een vraag aangaande de inplanting van een industrieterrein te Meise-Wolvertem, Westrode.

Het verzet tegen deze inplanting blijft aanhouden zowel vanwege de betrokken bewoners als vanwege het Gemeentebestuur, dat via de richtnota gewestplannen aandrang op een wijziging van het gewestplan, zodat het gebied opnieuw in de agrarische zone zou kunnen worden opgenomen. Uw toenmalig antwoord maakte melding van de historiek rond het gebied waarvoor de bestemming werd behouden zonder noemenswaardig verzet bij het openbaar onderzoek, en zelfs op aandringen van het toenmalige Gemeentebestuur van Wolvertem. Niettegenstaande deze feiten liet u in uw antwoord toch de nodige ruimte voor een degelijk onderzoek in het kader van de gewij-

zigde houding van omwonenden en het huidige bestuur.

Tenslotte plaatste u het probleem in de globale context van gebrek aan industrieterreinen binnen het gewest Halle-Vilvoorde- Asse.

Dienaangaande wil ik de Minister vragen :

1. wat nu zijn uiteindelijk standpunt is in verband met de mogelijke inplanting of bestemmingswijziging naar agrarisch gebied ;

2. of het standpunt van het Gemeentebestuur van Meise-Wolvertem, vervat in de richtnota gewestplan, effectief nog een invloed kan hebben of een wijziging kan teweegbrengen ;

3. op welke gegevens de Minister zich baseert om de grote behoeften aan industriegebieden in de regio in te roepen en of er geen mogelijkheid bestaat om via onderzoek een andere, meer gepaste inplantingszone te vinden.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in antwoord op zijn vraag kan ik het geachte lid het volgende mededelen.

Ik verwijs eerst naar mijn antwoorden op :

1. de schriftelijke vraag nummer 48 van 19 januari 1989 van de heer Vermeiren ;

2. de schriftelijke vraag nummer 121 van 8 mei 1989 van het geachte lid zelf ;

3. de mondelinge vraag beantwoord in vergadering van 12 juni 1989 van de heer De Vlieghe.

De elementen vervat in deze antwoorden kunnen volledig behouden blijven.

Hieraan kan het volgende worden toegevoegd.

1. Op dit ogenblik kan nog geen definitief standpunt in deze aangelegenheid worden ingenomen. Momenteel zijn er onvoldoende redenen om onmiddellijk de procedure tot gewest-

Waltiel

planwijziging in te zetten als deze alleen maar tot doel zou hebben de huidige bestemming in een agrarische bestemming om te zetten.

2. De door de gemeentebesturen ingediende richtnota's betreffende het ruimtelijke beleid en de gewestplannen zijn momenteel nog in behandeling, zodat op de resultaten van dit onderzoek niet kan worden vooruitgelopen. Het onderzoek van de richtnota kan uiteraard een effectieve invloed hebben op de te nemen opties. Dit is onder meer de reden van mijn antwoord op punt 1.

3. Tenslotte kan hieraan worden toegevoegd dat in een recent onderzoek van de huidige situatie in mei 1989, uitgevoerd door de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Vlaams Brabant ten behoeve van de Vlaamse Executieve, de schaarste aan industriële vestigingsmogelijkheden in het arrondissement Halle-Vilvoorde werd aangetoond.

Halle-Vilvoorde beschikt op het gewestplan over een totale voorraad aan industriële terreinen ten bedrage van 2.864 ha. 87 procent hiervan, 3.495 ha. is reeds ingenomen door bedrijven.

Van de resterende 13 procent of 369 ha is thans slechts 83 ha of 3 procent van de totale voorraad beschikbaar voor bedrijfsinplanting.

De rest, namelijk 286 ha is nog niet bruikbaar. Deze gebieden zijn niet uitgerust en derhalve nog niet toegankelijk voor investeerders.

De GOM-studie kwam tot de conclusie dat deze voorraad aan beschikbare terreinen amper voldoende is om gedurende één jaar te voldoen aan de vraag naar vestigingsmogelijkheden in het arrondissement.

Een werkgroep binnen de Vlaamse Executieve, ingericht op initiatief van heer De Batselier, Vice-Voorzitter en Gemeenschapsminister voor Economie, Middenstand en Energie, bestudeert in versneld tempo, de hele problematiek en dit in samenwerking met de verschillende GOM's en de betrokken intercommunales.

Het is dus helemaal niet opportuun om nu reeds overhaast beslissingen te nemen, wijzigingen voor te stellen of zogenaamde meer aangepaste inplantingsplaatsen op te leggen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de landinrichting en de moeilijkheden bij akkerbouwbedrijven

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Merckx-Van Goey tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de landinrichting en de moeilijkheden bij akkerbouwbedrijven.

Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de akkerbouw en derhalve vele akkerbouwbedrijven bevinden zich in een uiterst moeilijke situatie.

Is de Minister zich bewust van de toestand ? Welke maatregelen zal de Minister nemen ter stimulering van nieuwe ontwikkelingen en ter versterking van de structuur van de Vlaamse akkerbouwbedrijven ?

Denkt de Minister ter zake onder meer aan de versnelling van landinrichtingsprojecten in overwegend agrarisch gebied ? Zo ja. in welke gebieden en voor welke landinrichtingsprojecten ?

Nu het ons bekend is dat in Nederland extra inspanningen worden geleverd om in het raam van de positionering van de Nederlandse landbouwbedrijven, de landbouwstructuren van de akkerbouwbedrijven versneld te verbeteren en aan te passen. vernam ik graag van de Minister of

de Vlaamse Executieve eveneens extra inspanningen wil leveren op dit vlak en met hetzelfde doel en welke deze inspanningen zijn of zullen zijn.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in antwoord op haar vraag kan ik het geachte lid mededelen dat ik mij bewust ben van de moeilijke situatie waarin de akkerbouwsector zich momenteel bevindt ingevolge de aanpassing van het EG-markt- en prijsbeleid. Het Vlaamse Gewest is evenwel niet bevoegd voor het markt- en prijsbeleid, noch voor de landbouwstructuren of bedrijfsniveau, zoals de toepassing van de pachtwet, de bedrijfszekerheid, de bedrijfsinvesteringen, de produktietechnieken, de afzet en de verwerking. Als Gemeenschapsminister bevoegd voor de landinrichting ben ik enkel verantwoordelijk voor de externe landbouwstructuren, waarvan de verbetering en aanpassing belangrijk zijn op het niveau van de kostprijsbeheersing en van de werkomstandigheden. De ruilverkaveling is het landinrichtingssysteem bij uitstek om in overwegend agrarische gebieden over te gaan tot de verbetering van de externe landbouwstructuren. De vernieuwde planvoorbereidingstechniek, die momenteel wordt uitgetest in verschillende projecten, biedt daarenboven waarborgen voor een evenwichtige structuurverbetering, die doorgang vindt binnen maatschappelijk aanvaardbare randvoorwaarden inzake landschapszorg, natuurbehoud en leefmilieu.

Zolang de nationale overheid niet overgaat tot de overheveling van het personeel van de Nationale Landmaatschappij naar de Vlaamse Landmaatschappij, is het evenwel niet mogelijk laatstgenoemde instelling verder uit te rusten en te ontwikkelen om de uitvoering van ruilverkavelingsprojecten te versnellen. Van zodra deze voorwaarde is vervuld zal ik niet nalaten om binnen de Vlaamse Executieve te ijveren voor een toename van de middelen ten behoeve van de landinrichting en de ruilverkaveling.

De landinrichting en de moeilijkheden bij de akkerbouwbedrijven : thematiek van een vraag van CVP-Raadslid mevrouw T. Merckx-Van Goey

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het beperken van de koolstofdioxide-uitstoot

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Merckx-Van Goey tot Minister Kelchtermans over het beperken van de koolstofdioxide-uitstoot.

Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het beperken van de uitstoot van koolstofdioxide zou bijdragen tot de vermindering van de verzuring en het broeikaseffect.

Kan de Gemeenschapsminister mij meedelen of het Vlaamse Gewest enig gesprek voert met de bevoegde overheidsinstanties inzake energie om via een aangepast energiebeleid de koolstofdioxide-uitstoot te beperken ? Ik vernam graag met wie dit gesprek gebeurde, met welke regelmaat, met welk succes enzovoort.

Zo de bevoegde overheid geen passende initiatieven neemt om via het energiebeleid en -gebruik de koolstofdioxide te beperken. acht de Gemeenschapsminister het dan niet aangewezen en wenselijk een koolstofdioxide-heffing in te voeren waarmee bij voorbeeld de herbebossing zou kunnen gefinancierd worden ?

Meent de Gemeenschapsminister al dan niet dat een zodanige koolstofdioxide-heffing een toepassing zou kunnen zijn van het principe „de vervuiler betaalt” ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik kan het geachte lid bevestigen dat het gebruik van fossiele brandstoffen, zoals steenkool, olie en aardgas, als energiebron, inderdaad een koolstofdioxide-verontreiniging tot gevolg heeft en aldus bijdraagt tot het broeikaseffect.

De uitstoot van koolstofdioxide kan dan ook slechts wezenlijk verminderd worden ofwel door over te schakelen op meer milieuvriendelijke energiebronnen, zoals windmolens bij voorbeeld ofwel door het energieverbruik te beperken. Terecht legt het geachte lid dan ook een verband met het energiebeleid. Het nationaal uitrustingsprogramma in de elektriciteitssector evenals de grote infrastructuur voor de produktie van energie zijn echter aangelegenheden die tot de bevoegdheid behoren van de nationale overheid. Conform de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988, dienen de Executieven echter betrokken bij de uitwerking van voormeld uitrustingsprogramma in de elektriciteitssector. Bij die gelegenheid kan het Gewest derhalve zijn inbreng

doen onder meer met betrekking tot milieu-aspecten. Dit is overigens het geval geweest met betrekking tot het uitrustingsprogramma voor 1988-1998.

Wat de suggestie van het geachte lid inzake de toepassing van het beginsel „de vervuiler betaalt” betreft, kan ik meedelen dat het inderdaad de bedoeling is dit beginsel ook in het Vlaamse Gewest meer uitgebreid van toepassing te brengen.

Dit beginsel is overigens ingeschreven in het EEG-Verdrag, meer bepaald in artikel 130 R ervan, dat onder meer stelt dat het optreden van de Gemeenschap op milieugebied berust op de beginselen van een preventief handelen, bestrijding van milieu-aantastingen bij voorrang aan de bron en het beginsel dat de vervuiler betaalt. In het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap dat de Vlaamse Executieve op 8 november 1989 goedkeurde, zijn ter zake nieuwe regels voor 1990 opgenomen. Het is de bedoeling met ingang van 1991 de milieuheffing nog meer in functie van de reële vervuiling vast te stellen.

Daar de technische modaliteiten voor de bepaling van de vuilvrachten die voor de milieuheffingen in aanmerking zullen komen op dit ogenblik nog niet zijn uitgewerkt, is het mij vooralsnog niet mogelijk een concreet antwoord te geven op de vraag van het geachte lid naar de opportuniteit van een heffing op de koolstofdioxide-uitstoot.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer J. Geysels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de eventuele ingebruikstelling van de afvalcollector tussen Tessenderlo en Antwerpen

Vraag van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeen-

chapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over le ingebruikneming van de afvalwatercollector langsheen het Albertkanaal

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde mondelinge vragen van de heer Geysels tot Minister Kelchtermans over de eventuele ingebruikstelling van de afvalcollector tussen Tessenderlo en Antwerpen en van de heer Verheyden tot Minister Kelchtermans over de ingebruikneming van de afvalwatercollector langsheen het Albertkanaal.

De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, uit berichten in de pers blijkt dat er sprake is om de reeds lang geïnstalleerde, maar nog nooit gebrui kte afvalcollector tussen Tessenderlo en Antwerpen een nieuwe bestemming te geven.

In het voorstel is er sprake om een pijpleiding te gebruiken voor het transport van afvalwaters mits Tessenderlo Chemie 2 miljard, nodig voor herstellingswerken, wil investeren. Bovendien zou de andere pijpleiding gebruikt worden voor het transport van drinkwater voor rekening van drinkwatermaatschappijen van Antwerpen. Limburg en Oost-Vlaanderen.

Kan de heer Minister mij antwoorden op de volgende vragen ?

1. Welke zijn de resultaten van het onderzoek dat de AWW heeft laten verrichten over een ingebruikneming van de afvalpijp ? Op welke onderzoeken is het investeringsbedrag van 2 miljard gebaseerd ?

2. Is de capaciteit van één pijpleiding voldoende voor de grote hoeveelheden afvalwaters van Tessenderlo Chemie ? In welke maatregelen wordt voorzien bij onvoorziene breuken in deze pijpleiding, aangezien de tweede leiding voor het vervoer van drinkwater zou worden gebruikt ?

3. Op welke manier zal de vervuiling van de Laak worden verhinderd als het betrokken bedrijf weigert gebruik te maken van de collector ?

4. Werd de Nederlandse Regering op de hoogte gebracht van deze voorstellen ? Werd er reeds een akkoord bereikt met de Nederlandse Regering over de ingebruikneming van de afvalpijp ?

De Voorzitter : De heer Verheyden heeft het woord

De heer J. Verheyden (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, in uw antwoord op mijn interpellatie van 18 mei laatstleden omtrent de ingebruikneming van de afvalwatercollector langsheen het Albertkanaal, heeft de Minister toen gezegd dat vóór het einde van het jaar een beslissing zou genomen worden.

De laatste dagen hebben wij via de media kunnen vernemen dat een beslissing zou genomen zijn.

Ik krijg de indruk dat andermaal geen duidelijkheid is geschapen. Daarom volgende vragen in verband met de leiding voor het drinkwater.

1. Moeten er veel lekken worden gedicht ?

2. Welke is de kostprijs voor de herstelling en wie gaat dat betalen ?

3. Wanneer begint men met de herstellingswerken ?

4. Op welke datum zal het eerste drinkwater worden vervoerd ?

5. Waar wordt het drinkwater gehaald en waar wordt het naartoe vervoerd ?

Mijn vragen inzake de leiding voor het afvalwater zijn :

1. moeten er veel lekken worden gedicht ;

3. welke is de kostprijs voor de herstellingen en wie gaat dat betalen ;

3. wanneer beginnen de herstellingswerken ;

4. zijn er al contacten geweest met Tessenderlo Chemie in verband met het betalen van de herstellingskosten ;

5. wat als Tessenderlo Chemie niet wil betalen ? Mogen zij dan blijven lozen in de Laak ?

Welke maatregelen zal de heer Minister dus nemen om vervuiling van de Laak tegen te gaan ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, in antwoord op de verschillende vragen gesteld door de geachte leden wil ik vooreerst benadrukken dat op dit ogenblik nog geen enkele beslissing is getroffen met betrekking tot het gebruik van de collector langs het Albertkanaal.

Wel kan ik bevestigen dat het mijn bedoeling blijft voor het einde van het jaar een voorstel ter zake voor te leggen aan de Vlaamse Executieve.

Mede gelet op de belangstelling die de watervoorzieningsmaatschappij Antwerpse Waterwerken heeft laten blijken om een deel van de collector voor drinkwatertransport aan te wenden, achtte ik het nuttig **voorafgaandelijk** een technisch antwoord te hebben op de vragen naar de mogelijkheden ter zake, rekening houdend met de huidige staat van de collector.

Om die reden heb ik dan ook op 25 juli 1989 mijn goedkeuring gehecht aan het voorstel van AWW om een nieuw technisch onderzoek van bedoelde collector uit te voeren.

Uit het rapport van 27 oktober 1989 van dit inmiddels uitgevoerd onderzoek blijkt onder meer :

1. de bevestiging dat de collector niet volledig lekdicht is, enerzijds, en dat de huidige staat van de **binnenbekleding** ervan, vooral het gedeelte bestaande uit betonnen buizen, veel te wensen overlaat, anderzijds ;

2. dat de collector op het technisch gebied nog in aanmerking kan komen zowel voor het transport van afvalwater als voor het transport van drinkwater ; in geval van gebruik voor afvalwater wordt door AWW geopteerd voor een volledige renovatie van de binnenbekleding waarvoor de kosten in een eerste benadering **ge-**

T. Kelchtermans

raamd worden op circa 2 miljard frank : in geval van gebruik voor drinkwatertransport kunnen volgens AWW de bestaande lekken gewoon worden geduld ;

3. het nieuw gegeven dat vanuit hydraulisch oogpunt het dubbel gebruik van de collector mogelijk is, te weten :

— enerzijds het transport van drinkwater via één van beide leidingen tussen Viersel en Antwerpen ;

— anderzijds de gravitaire afvoer van de afvalwaters van het bedrijf Tessenderlo Chemie via de beide bestaande leidingen vanaf Tessenderlo tot Viersel en via de niet voor drinkwatertransport gebruikte leiding van Viersel tot Antwerpen.

Het bedrijf Tessenderlo Chemie werd inmiddels door mij geïnformeerd over de voormelde studieresultaten. Vraag blijft immers of het bedrijf in de huidige omstandigheden nog geïnteresseerd blijft in het gebruik van de collector dan wel een andere oplossing overweegt voor het stopzetten op korte termijn van de lozingen van brak water in de Laak. Vooraleer de toelating tot het eventuele gebruik van de collector voor de afvoer van gezuiverd afvalwater te overwegen, dient daarenboven nog bijkomend aangetoond dat de lozing van het gezuiverde afvalwater via de collector geen bijkomende vervuiling van de Schelde tot gevolg zal hebben.

Pas wanneer ik over deze nu nog ontbrekende gegevens beschik, zal ik voorstellen ter zake voorleggen. Op dit ogenblik worden dus alleen de technisch mogelijke opties onderzocht en is er nog geen enkel concreet voorstel van mijnentwege geformuleerd. laat staan enige beslisning getroffen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer J. Cuyvers tot de

heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het bouwen van een woonwijk op een gewezen terril te Beringen

Vraag van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over mogelijke verontreiniging van terreinen van de Limburgse steenkoolmijnen

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde mondelinge vragen van de heer Cuyvers tot Minister Kelchtermans over het bouwen van een woonwijk op een gewezen terril te Beringen en van de heer Verheyden tot Minister Kelchtermans over mogelijke verontreiniging van terreinen van de Limburgse steenkoolmijnen.

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, op een tweetal plaatsen in Nederlands Limburg, in de mijnstreek, hebben de bewoners van een woonwijk gezondheidsklachten. Volgens een uitzending op de Nederlandse televisie zijn deze veroorzaakt door de aard van de bodem, waarop deze huizen werden gebouwd, namelijk een gewezen terril die geëgaliseerd werd en in het kader van de reconversie van de streek tot woonzone werd verklaard.

Momenteel wordt ook Vlaanderen geconfronteerd met de reconversieproblematiek van de vroegere mijnstreek in Limburg. In Beringen wordt er op een gewezen terril, die daarenboven nog veertig jaar heeft dienst gedaan als houtopslagplaats, een woonwijk gebouwd. De eerste acht huizen van de voorziene vijftig woningen verwachten binnenkort de bewoners.

Kan de heer Minister mij antwoorden op de volgende vragen ?

1. Werd er door OVAM of een ander organisme een analyse gemaakt naar de eventuele aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de bodem ? Zo ja, wat waren de resultaten ? Zo neen, waarom niet ?

2. Werden er voldoende stalen van het grondwater onderzocht ? Zo ja, hoeveel stalen werden er genomen en met welk tijdsinterval ?

3. Welke stoffen werden op hun aanwezigheid getest ? In welke mate werden eventuele gegevens op de aanwezigheid van zware metalen en schadelijke polycyclische koolwaterstofverbindingen ?

4. Dringt uit de resultaten een eventuele sanering van de bodem zich op ?

De Voorzitter : De heer Verheyden heeft het woord

De heer J. Verheyden (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, vorige week is in Nederland heel wat deining ontstaan omtrent de bodemverontreiniging op de oude mijnsterreinen in Nederlands Limburg. Ten gevolge van de afbouw van de Limburgse steenkoolmijnen en plannen die bestaan om een andere bestemming te geven aan de mijnsterreinen is het allicht noodzakelijk te weten hoe de toestand is van deze terreinen wat de bodemverontreiniging betreft.

Mag ik de heer Minister dan ook vragen :

1. of er reeds onderzoeken werden gedaan naar de bodemverontreiniging op de Limburgse mijnsterreinen ;

2. zo ja, wanneer deze onderzoeken plaatsgehad hebben en welke bevindingen men heeft gedaan ;

3. zo neen, of de Minister zinnens' & in de nabije toe komst studiën te laten uitvoeren ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, op de vraag van de geachte leden, kan ik het volgende meedelen.

Met betrekking tot de door u aangehaalde gewezen terril in Beringen werd door de OVAM nog geen specifiek onderzoek uitgevoerd.

Het ligt evenwel in de bedoeling de

T. Kelchtermans

eventuele verontreiniging rond stortplaatsen van de NV Kempense iteenkoolmijnen globaal aan te pakken.

De verontreiniging rond de mijnterreinen van de NV Kempense Steenkoolmijnen is reeds uitvoerig ter sprake gekomen in de Provinciale Commissie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu van de Provincie Limburg, Werkgroep Grond- en Oppervlaktewater, waarvan ook afgevaardigden van de OVAM deel uitmaken. Dit gebeurde naar aanleiding van de vaststelling van een algemene verzilting van het grondwater rondom de KS-stortplaatsen. Vaststellingen werden gedaan bij de peilputbemonsteringen die, conform de vergunningsbesluiten, werden uitgevoerd.

Ik overweeg om een studie te laten uitvoeren door het LUC over de verzilting van het grondwater in de omgeving van de waterwinning As - Waterschei.

De financiering van deze studie en de coördinatie tussen de diensten onderling moet nog verder worden besproken.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

COORDINATIE VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Ik stel vast dat Minister Coens op dit ogenblik niet aanwezig is om op de mondelinge vraag van de heer De Croo te antwoorden. Hij geeft een antwoord in de Commissie. Wij zullen hem onmiddellijk vragen zijn antwoord te onderbreken en zich naar het spreekgestoelte te begeven.

De heer H. De Croo : Mijnheer de Voorzitter, ik apprecieer uw opmerking. Ik meen dat de algemene vergadering toch voorrang heeft op de Commissievergadering. Ik zal echter enkele ogenblikken geduld oefenen en wachten op de heer Minister.

De heer A. Denys : Mijnheer de

Voorzitter, inzake onze werkzaamheden gaat het toch echt de verkeerde kant uit. Er vergaderen op dit ogenblik verschillende Commissies. Ik ben van oordeel dat wij, vooral wanneer er slechts één openbare vergadering in de week plaatsheeft, geen Commissievergaderingen kunnen hebben. Noch in de Commissies, noch hier in de Openbare Vergadering kan er op een behoorlijke wijze worden gewerkt. Ik vraag u hiermede rekening te houden.

Ten tweede, vestig ik de aandacht op de vroeger gemaakte afspraken met de andere instellingen, om slechts één Commissie te laten vergaderen in de week die is voorbehouden voor de Raden. Deze afspraak wordt op flagrante wijze met voeten getreden. In de Senaat worden begrotingen besproken op een ogenblik dat er ook in de Raad begrotingen worden behandeld. Mijnheer de Voorzitter, ik vraag u dit probleem tijdens het overleg met de andere Voorzitters nogmaals aan te kaarten.

De Voorzitter : Collega Denys, uw tweede opmerking werd geformuleerd tijdens de bijeenkomst van de Voorzitters van de Raden die plaats had op maandagnamiddag te 15 uur. Elke Voorzitter heeft zijn steun verleend aan de soepele regeling waarbij het toegelaten is één Commissie te laten vergaderen terwijl de andere instelling een vergaderweek heeft. Zij hebben evenwel de nadruk gelegd op de drukke werkzaamheden die zowel Kamer en Senaat als de Raden te wachten staan gedurende de eerstvolgende weken en vóór 1 januari 1990.

Ten tweede, zal ik uw opmerking inzake het samenvallen van belangrijke Commissievergaderingen met de openbare vergadering, overmaken aan het Bureau van de Vlaamse Raad en zullen wij hierover van gedachten wisselen.

De heer De Croo heeft het woord.

De heer H. De Croo : Mijnheer de Voorzitter, vanuit mijn niet zo bekende ervaring als Kamerlid en lid van de Vlaamse Raad, kom ik tot het besluit dat hoe minder inspraak deze instellingen hebben, hoe meer tijd zij daarvoor nodig hebben.

De Voorzitter : Minister Coens blijkt voorrang te geven aan de besprekingen in de Commissie. Ik zal ook dit probleem ter sprake brengen in het Bureau van de Vlaamse Raad. Ik betreur dat de heren De Croo en Peeters hun mondelinge vragen nu niet kunnen stellen en stel voor over te gaan tot het volgende punt van de agenda : de interpellatie van de heer Denys.

De heer De Croo : Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe te protesteren. Ik dring er op aan de vragen nu te stellen, vooral omdat het gaat over een aangelegenheid waarover de heer Coens draalt uitvoering te geven. Nu wint hij nog tijd door hier niet aanwezig te zijn. Ik wens deze vraag op de normale plaats van de agenda te behouden en vraag aan collega Denys enig geduld te oefenen. Elke Minister en de heer Dhoore weet dit zeer goed, moet voorrang verlenen aan de Openbare Vergadering. Dat is een traditie in gelijk welke assemblée en ik vraag u hieraan niet te tomen.

De Voorzitter : Indien de aanwezigen de vraag van de heer De Croo steunen, stel ik voor de vergadering te schorsen tot de Minister aanwezig kan zijn. Men bericht mij dat zowel Minister Coens als de Voorzitter van de Commissie wensen dat het betoeg van de Minister wordt beëindigd.

De heer Dhoore heeft het woord.

De heer L. Dhoore : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik stel voor nogmaals in de Commissie te vragen dat de Minister onmiddellijk naar de openbare vergadering zou komen.

De Voorzitter : Wij zullen dat dus een derde maal vragen. Ik schors thans de vergadering om de heren Laridon en Coens te raadplegen.

— De vergadering wordt geschorst om 10.50 uur.

— De vergadering wordt hervat om 11 uur.

De Voorzitter : Ik betreur dat wij tot deze schorsing moesten overgaan wegens een samenloop van de werk-

Voorzitter

zaamheden in de Commissies en in de Openbare Vergadering.

VRAGEN (R.v.O. art. 70) (Voortzetting)

Vraag van de heer H. De Croo tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het uitblijven van uitvoeringsbesluiten betreffende het beheer en de inrichting van de pluralistische scholen

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Croo tot de heer Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het uitblijven van uitvoeringsbesluiten betreffende het beheer en de inrichting van de pluralistische scholen.

De heer De Croo heeft het woord.

De heer H. De Croo (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik dank u en de leden van de Vlaamse Raad die hier aanwezig zijn voor de principiële houding. Mijns inziens en op grond van mijn ervaring die toch niet zo bescheiden is — althans niet in de tijd — heeft, tot spijt van wie het benijdt de Openbare Vergadering voorrang op een Commissievergadering. Wij houden aan dit principe. Ik ben ervan overtuigd dat ook de Gemeenschapsminister deze opvatting deelt, hoe begrijpelijk zijn afwezigheid ook moge geweest zijn.

Wat het beheer en de inrichting van de pluralistische scholen betreft, wil ik er de Raad op wijzen dat de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, zoals gewijzigd door de wet van 14 juli 1975 in artikel 3 b) 5° bepaalt dat pluralistische scholen „dusdanig georganiseerd zijn dat, onder voorwaarden te bepalen door de Koning, de schoolgemeenschap geassocieerd wordt bij het beheer en de inrichtingen in principe openstaan voor het geheel van de lokale gemeenschap”.

Een voorstel van uitvoeringsbesluit

houdende de voorwaarden waaronder in de pluralistische scholen de scholengemeenschap geassocieerd wordt bij het beheer en houdende de openstelling van deze scholen voor het geheel van de lokale gemeenschap, werd door de Raad van het Pluralistisch Onderwijs voorbereid en aan een nationale Minister van Onderwijs, aan twee nationale Staatssecretarissen voor Onderwijs en aan de huidige Gemeenschapsminister van Onderwijs voorgelegd, telkens zonder gevolg.

Zolang die uitvoeringsbesluiten niet zijn genomen, kan de Raad van het Pluralistisch Onderwijs geen scholen als zijnde pluralistisch erkennen. De wet op het pluralistisch onderwijs van 14 juli 1975 blijft aldus dode letter.

Heeft de Gemeenschapsminister van Onderwijs redenen om nog langer te wachten met bedoelde besluiten ?

Wanneer worden ze genomen ? Wat wij zelf doen, doen wij immers beter.

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik zal niet verder ingaan op het feit dat ik om 10 uur niet aanwezig was in de Openbare Vergadering. De Voorzitter en de leden van de Commissie voor Onderwijs achtten het wenselijk dat ik in de Commissie aanwezig zou zijn. Ik ben onmiddellijk ingegaan op het verzoek van de Voorzitter van de Vlaamse Raad om naar de Openbare Vergadering te komen en zal straks de werkzaamheden in de Commissie verder bijwonen.

Wat de vraag van de heer De Croo betreft, moet ik er de aandacht op vestigen — en de heer De Croo weet dat zeer goed — dat sinds jaren de mogelijkheid bestaat om binnen het onderwijsaanbod ook pluralistische scholen op te richten. De Raad van het Pluralistisch Onderwijs heeft ter zake reeds goed werk geleverd. Op het terrein is daarvoor echter nog weinig te merken. Wellicht hebben wij daar vanuit het beleid niet de nodige impulsen aan gegeven. De uitvoeringsbesluiten van de wet waarover de heer De Croo hier heeft gespro-

ken, werden inderdaad nog niet genomen.

De Raad van het Pluralistisch Onderwijs is een nationale raad. Het onderwijs werd echter geregionaliseerd. Dit roept een aantal vragen op. Moet de Raad van het Pluralistisch Onderwijs worden aangepast aan de nieuwe constitutionele realiteit ? Indien dit gebeurt, is het niet denkbeeldig dat het pluralistisch onderwijs zal verschillen van de ene gemeenschap tot de andere, zoals dit nu reeds het geval is voor het Rijksonderwijs. In de Vlaamse Gemeenschap heeft het Gemeenschapsonderwijs een zekere autonomie. Dit is niet het geval in Wallonië. Dit zal gevolgen hebben voor de verdere evolutie van het Gemeenschapsonderwijs. Verantwoordelijken uit de Franstalige Gemeenschap hebben mij verzekerd dat zij niet van plan zijn hun Gemeenschapsonderwijs de autonomie te geven die wij kennen in Vlaanderen. De Duitstalige Gemeenschap inspireert zich op de situatie in de Vlaamse Gemeenschap.

Dit heeft ook implicaties op het pluralistisch onderwijs. De taal- en cultuureigenheid van de Vlaamse Gemeenschap zou een nieuw specifiek pluralistisch onderwijs tot gevolg kunnen hebben, gelet op de nieuwe constitutionele bevoegdheden. Het gaat hier fundamenteel om een constitutioneel probleem.

Zullen zij voortgaan op het unitaire nationale karakter van bedoelde Raad ? Zullen wij rekening houden met de adviezen, uitgebracht door deze Raad ? Zullen wij een herstructurering van deze pluralistische Raad uitwerken ? Dit zijn een aantal vragen die — buiten de partijpolitieke standpunten — in de Vlaamse Gemeenschap worden gesteld in verband met de reële kansen van het pluralistisch onderwijs als zijnde een nieuw net, naast de bestaande netten.

Ter zake zijn er voorstellen van decreet en een aantal stellingnamen. Het is geen eenvoudige problematiek. Op het terrein kon het moeilijk tot een realisatie komen. Ik heb ook niet de indruk dat er ter zake zo een grote behoefte aan is, zeker niet van-

Coens

wege de bestaande netten. Dit geldt zowel voor het Gemeenschapsonderwijs als voor de diverse vormen van gesubsidieerd onderwijs. Inderdaad, ook het territorium, de strijd om zelfbehoud, spelen hier een rol.

Zoals u, meen ik dat wij de wettelijke beschikkingen moeten uitvoeren, weliswaar geplaatst in het kader van **de** nieuwe context. Nadien moeten wij ons bezinnen over het karakter, de inhoud van het zogenaamde pluralistisch onderwijs, ten einde duidelijkheid te scheppen.

Het Gemeenschapsonderwijs heeft autonoom zijn neutraliteitsverklaring opgemaakt. De decreetgever heeft deze bevoegdheid toegekend ; de Executieve heeft ze bekrachtigd. De Commissie besprak onlangs een voorliggend concept ter zake. Dit concept kan worden vergeleken met wat werd voorgesteld door het nieuwsoortig pluralistisch onderwijs. Wat zullen wij daarvan weerhouden ?

Zowel bij de gemeenten, de provincies als in het breder kader van het vrij onderwijs — en het gaat niet alleen om het specifiek katholiek onderwijs, dat wel de meerderheid uitmaakt ; ik spreek nu louter op pedagogisch vlak — zijn niet oninteressante kleinere projecten ontstaan. Ik denk hier bij voorbeeld aan het methode-onderwijs, de Steinerscholen en dergelijke. Er zijn ook specifiek ideologische voorstellen. Dit alles moet in de praktijk worden vertaald. Wij moeten de voorstellen van dit globale aanbod, met respect voor de vrijheid van onderwijs — dat is een onaantastbaar gegeven — vergelijken.

Het pluralistisch onderwijs is, conform de huidige wet, een vorm van vrij gesubsidieerd onderwijs. Het is dus niet aan de overheid en ook niet aan de decreetgever, evenmin aan de Executieve, om qua inhoud in te grijpen. Wij kunnen alleen maar het kader bepalen.

Uw vraag, als deskundige in het algemeen en als gewezen Minister van Onderwijs, is niet oninteressant. Integendeel. Ik heb dan ook deze pro-

blematiek ietwat breder opengetrokken. Ik zal contacten leggen met de bevoegde Raad. Ik zal deze Raad vragen hoe hij de communautarisering ter zake ziet. Uiteindelijk is het echter de decreetgever die moet bepalen wat er moet gebeuren.

Ter zake heb ikzelf fundamentele vragen : hoe kan men bij voorbeeld een nationale instantie — nationaal en unitair — verder gelasten met de uitbouw van een sector, die wezenlijk gecommunautariseerd is ?

Vervolgens, gezien de vrijheid van onderwijs, rijst de vraag of er in Vlaanderen plaats is voor dit soort onderwijs ? Voor mij is dit een belangrijk element. Indien er mensen zijn die er in geloven en experimenten willen uitvoeren, moet dit inderdaad mogelijk zijn of het nu gebeurt onder de titel „pluralisme” of met een andere benaming. In tal van partijen gaan er echter stemmen op dat dit carcan in het vrij onderwijs binnen de Vlaamse Gemeenschap onmogelijk is en er een andere definitie moet worden gezocht. Hierover moet een grondig gesprek worden gevoerd en liefst zo spoedig mogelijk, want duidelijkheid ter zake is noodzakelijk. Zoals de zaken er nu voorstaan, is het formalistisch gezien moeilijk enerzijds door de elementen die u hebt aangehaald en anderzijds door meer fundamentele zaken die ik kort even heb willen toelichten.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer L. Peeters tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de gevolgen van het uitblijven van een omzendbrief betreffende de stagiairs in het onderwijs voor het schooljaar 1989-1990

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Leo Peeters tot Minister Coens over de gevolgen van het uitblijven van een omzendbrief betreffende de stagiairs

in het onderwijs voor het schooljaar 1989-1990.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer L. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, stagiairs-navorming worden toegewezen aan gemeenten, die één of meer vastbenoemde personeelsleden toelating hebben gegeven om mee te werken aan navormingsprojecten.

De Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten stuurde op 7 september 1989 een rondschrift waarin gemeld werd dat de ministeriële omzendbrief betreffende de voorwaarden en de dossiersamenstelling in voorbereiding was.

De aanvragen moesten tegen 15 september 1989 worden toegezonden.

Begin oktober kreeg men officieel bericht van het akkoord van toezegging.

De stagiairs mochten in dienst treden vanaf 1 oktober 1989. Weer werd er verwezen naar een omzendbrief, die de modaliteiten aangaande het op te maken dossier zou bevatten.

Tot op heden is er nog geen omzendbrief.

De laattijdige opstelling van zo'n dossier heeft als directe implicatie een latere datum van uitbetaling van het loon van de betrokkenen.

Ik stel de Minister de volgende vragen. Wie draagt de verantwoordelijkheid voor het rondsturen van deze omzendbrief ? Waarom blijft deze omzendbrief achterwege ? Men moet begrijpen dat de personen die in dit systeem zijn tewerkgesteld, zeer ongerust zijn. Overweegt men in de nieuwe omzendbrief aan de bestaande regeling wijzigingen aan te brengen ? Mogen de besturen reeds alle schikkingen treffen om het administratief en geldelijk dossier van de betrokken stagiairs samen te stellen ?

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, formeel gezien is het juist dat

Coens

de bedoelde omzendbrief, nog niet werd verzonden. De centrale instanties van de diverse netten zijn er nochtans zeer goed van op de hoogte dat de vorig jaar geldende procedure ook dit jaar wordt toegepast. Eigenlijk bestaat er dus geen probleem.

Inhoudelijk is er evenmin verandering. De vroeger afzonderlijke regeling voor basis- en secundair onderwijs wordt samengevoegd. Ook voor de uitbetaling van de wedden, waarover u uw zorg uitspreekt, bestaat er geen probleem want wij hebben de nodige voorzorgen genomen. De weddedienst van mijn administratie zal het nodige doen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over mogelijke alternatieve methoden voor verwerking van baggerspecie

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Denys tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over mogelijke alternatieve methoden voor verwerking van baggerspecie.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, twee weken geleden heeft de SP-collega Timmermans hier een vraag gesteld in verband met het al of niet verlenen van een exploitatie- en bouwvergunning voor het storten van slib in de Callemoeie-vijver te Nazareth.

Het antwoord van Minister Kelchtermans heeft me niet bevredigd omdat de benadering ervan te beperkend was.

Volgens Minister Kelchtermans zal bij de beslissing over het al of niet inwilligen van het beroep, ingesteld door de gemeente en een aantal particulieren, tegen de exploitatievergunning, verleend door de Bestendige Deputatie van Oost-Vlaanderen, geoordeeld worden vanuit drie bekommelingen :

— bij het al of niet verlenen van de bouwvergunning moet de natuurwaarde van de waterplas in aanmerking genomen worden ;

— de kwaliteit van de baggerspecie moet beoordeeld worden in het kader van het afvalstoffendecreet ;

— omdat de Callemoeievijver binnen de perimeter van een ruilverkavelingsgebied ligt, is een voorafgaandelijke en schriftelijke toestemming van het ruilverkavelingscomité vereist.

Deze enge benadering boezemt de PW schrik in. omdat er in het antwoord van de Minister op geen enkel ogenblik sprake is van het fundamenteel aanpakken van een enorm probleem waar Vlaanderen mee geconfronteerd wordt en waar wij, in tegenstelling met Nederland, hopeloos achter blijven : het verwerken van 4 miljoen kubiek slib op een ecologisch verantwoorde wijze.

Ik wil in deze interpellatie het probleem veel ruimer aanpakken. Daarom heb ik deze interpellatie gericht aan de Ministers van Leefmilieu en van Openbare Werken.

Het heeft me verwonderd dat een Minister van Leefmilieu vanuit een dergelijke beperkte visie een antwoord geeft op een specifiek geval dat eigenlijk past in de algemene problematiek van de slibverwerking.

Normalerwijs stelt men ter zake nogal eens tegenstellingen vast tussen het Departement Openbare Werken en het Departement Leefmilieu, omdat Openbare Werken meestal slechts één bekommering heeft, namelijk hoe zo snel mogelijk en aan de goedkoopste prijs die massa's slib kwijtgeraken ?

OVAM en Leefmilieu moeten normalerwijze een andere reflex hebben : ze weten hoe zwaar deze baggerspecie verontreinigd is met zware metalen zoals cadmium, kwik, zink, lood en koper. Het ligt in de natuurlijke opdracht van OVAM om te vermijden dat dit giftig slib nog verder wordt gestort.

Groot was dan ook onze verrassing dat OVAM zonder al te veel protest een gunstig advies gaf aan de Provincie voor het verlenen van een exploitatievergunning in de Callemoeie-vijver. Met het aanleggen van zeer betwistbare „afschermingswanden” was voor OVAM de kous af en was er verder geen probleem. De inschikkelijkheid van OVAM is verdacht, maar blijkt een oorzaak te hebben. Tot onze zeer grote verwondering werd in het dossier vastgesteld dat die entente tussen Openbare Werken en OVAM gebaseerd is op briefwisseling tussen de Directie van het Ministerie van Openbare Werken te Gent en de Directie van OVAM, waarbij Openbare Werken als toekomstige uitbater van het slibstort de toelating geeft aan OVAM om in noodsituaties afvalstoffen te bergen in het baggerstort de Callemoeie.

Twee departementen, die normalerwijze elkaars bewakers moeten zijn, hebben een geheim bondgenootschap gesloten : „OVAM maakt geen leefmilieu-opmerkingen, als Openbare Werken de toelating geeft om ook andere hinderlijke afvalstoffen te laten storten”.

Heren Ministers, ik weet niet of u als beleidsverantwoordelijken op de hoogte bent van dit bondgenootschap, maar ik hoop dat u in uw antwoord hieromtrent verduidelijking zult brengen. In ieder geval werpt dit een bijzonder licht op dit specifieke dossier en op de algemene problematiek van de slibverwerking.

Eén van de redenen waarom ik u beiden wens te interpelleren is de noodzaak om als Vlaamse Regering eindelijk eens werk te maken van een méér fundamentele aanpak van het dossier bagger- en ruimingsspecie. Eén van de voordelen van de regionalisering van Openbare Werken is dat deze problematiek met onder meer zware

Denys

impact voor Openbare Werken en Leefmilieu, nu op hetzelfde niveau, en in hetzelfde uitvoerend college kunnen worden behandeld.

Desondanks blijft een gecoördineerde aanpak achterwege. Men blijft steken in de fase van werkgroepen, maar beslissingen op het niveau van de Executieve blijven achterwege. Nochtans is het probleem torenhoog : jaarlijks moeten enorme massa's zwaar verontreinigde baggerspecie worden geruimd.

Uit de bevaarbare waterlopen : 1.130.000 m³, uit havens : 960.000 m³, uit maritieme toegangswegen : 1.850.000 m³, uit onbevaarbare waterlopen : 42.000 m³, in totaal : **3.982.000 m³**.

Vlaanderen verstikt bijna in het slib. En de vraag die rijst is wat we doen met die bijna 4 miljoen kubiek slib.

De Agalev-oplossing is de meest verregaande.

- Alles aan de bron aanpakken.
- Vermijden dat er slib komt.
- Voor de rest niets doen.

Dit lijkt het meest fundamentele en het meest verregaande. maar in de praktijk is dat natuurlijk geen oplossing, omdat men op geen enkele manier rekening houdt met de bestaande realiteit.

Wat echter gesuggereerd wordt in de werkgroep ad hoc van de Vlaamse Executieve is het meest conservatieve en het minst milieuvriendelijke dat men zich kan indenken, met name terreinen inpalmen waar die verontreinigde baggerspecie kan gestort worden. Dat betekent dat er jaarlijks 160 ha grond moet ingenomen worden die dan verhoogd wordt met 2,3 à 5 m baggerstort. Dit betekent dat op 10 jaar tijd een belangrijk percentage van de nog beschikbare landbouw- en industriegrond in Vlaanderen zou zijn ingenomen door slibstorten. Als dat de ecologische en ruimtelijke toekomst is van Vlaanderen, dan is het niet overdreven te zeggen dat Vlaanderen binnen afzienbare tijd één groot slibmoeras wordt.

Mijnheer de Voorzitter, het heeft mij

verwonderd dat de Leefmilieuminister, wiens vertegenwoordiger deel uitmaakt van de werkgroep ad hoc, in het voorlopig verslag aan de Executieve geen enkele melding maakt over meer fundamentele en alternatieve oplossingen van het slib ; oplossingen zonder massale grondinname en die Minister Kelchtermans nochtans zelf al heeft verdedigd in verband met één specifiek dossier, met name de verwerking van het slib afkomstig van de Laak.

In antwoord op een interpellatie van collega Geysels op 24 november 1988 heeft de Minister hier het experiment van hydrocyclonering van de ruimingsspecie van de Laak verdedigd. U hebt toen gezegd : „de resultaten inzake de scheiding in een zandfractie en een slibfractie zijn zeer goed geweest en bieden een geldig perspectief voor de toekomst”.

U hebt er zelfs aan toegevoegd :

„hydrocyclonering is een geschikte techniek om het grootste deel der metalen, waaronder cadmium, kwik, lood en radium te concentreren in de slibfractie”, en verder „uit de persexperimenten door middel van filterpersen is gebleken dat de slibfractie goed ontwaterbaar is en onmiddellijk kan worden geperst tot wat men noemt „steekvaste materie”“.

Dit hebt u, mijnheer de Minister. één jaar geleden gezegd. Nadien komt er een Executieve-werkgroep bijeen om de algemene problematiek van het slib in Vlaanderen te behandelen, en nergens wordt er melding gemaakt van de successen van dit experiment. Ik vraag mij af op welke manier op uw Kabinet aan milieu-alternatieven gewerkt wordt. Trouwens, de evolutie op dit terrein is razendsnel.

Op 30 oktober jongstleden werd in het Nederlandse Oost-Gelderland een privaat-publiek samenwerkingsverband opgericht tussen het zuiveringsschap Oost-Gelderland en de firma Groep Midden-Betune. Doel van deze samenwerking is het gedeelte van de 350.000 kubiek nat slib dat niet kan verwerkt worden in de landbouw — en dat is méér dan 60 procent — te ontwateren via zeefbandpersen tot 24 miljoen kilo zuive-

ringsslib. Via een biologisch drogingsproces kan deze 24 miljoen kilo verwerkt worden tot 4 miljoen kilo compost, waarvoor een goede afzetmarkt bestaat. Deze nieuwe vinding leidt tot een enorme volume-reductie.

Mijnheer de Voorzitter, op een ogenblik dat binnenlandse experimenten en buitenlandse voorbeelden ons aantonen dat grondinname voor slibstorten achterhaald en ecologisch onverantwoord is, zou het definitief aanwijzen van de Callemoeie-vijver als slibstort een tegengestelde beslissing zijn. Méér zelfs : het zou de ecologische flater van 1989 zijn. Want het is toch krankzinnig dat een Vlaamse overheid, aan de ene kant 2 miljard nieuwe belastingen vraagt aan de bevolking voor de waterzuivering en aan de andere kant beslist een prachtige waterplas met een enorme actuele en potentiële natuurwaarde, onder meer als pleisterplaats en overwinteringsgebied voor watervogels, uit te bouwen tot een stort met giftig slib en afval.

Wat baat een MINA-plan, wat baten milieubeleidsplannen, wat baat waterzuivering, wat baat de bescherming van fauna en flora als men op het terrein beslissingen neemt die compleet strijdig zijn met alle geformuleerde goede bedoelingen.

Mijnheer de Voorzitter, indien een privé-firma of een particulier persoon een dergelijke aanvraag zou hebben ingediend, zou die al lang afgekeurd geweest zijn. In dit dossier spelen echter diverse openbare diensten zoals Openbare Werken en OVAM, onder één hoedje. Het is een typisch voorbeeld van het ingebakken „rechter en partij”-systeem. In tegenstelling tot de privé-sector ontsnapt de overheid aan de normale procedure van openbare onderzoeken.

Het wordt hoog tijd dat ook dat opnieuw bekeken wordt. Maar in afwachting zou ik willen vragen dat de Minister van Openbare Werken het slibprobleem meer fundamenteel aanpakt, en dat de Minister van Leefmilieu in het dossier van de Callemoeie-vijver geen beslissing zou nemen waarvan men achteraf zou zeggen : „MINA” staat eigenlijk voor „minder natuur”.

Denys

Meer dan 10.000 ondertekenaars van een petitie lijst kijken angstvallig uit naar de beslissing die uiteindelijk zal worden genomen.

De Voorzitter : De heer Deneir heeft het woord.

De heer A. Deneir (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, aangezien de heer Denys in zijn algemene interpellatie over slib een heel specifiek probleem dat in onze streek levendig is, heeft aangesneden, met name het probleem van de Callemoeie, wens ik toch even het woord te voeren.

Wij sluiten ons aan bij het verzet dat ter zake in de streek bestaat. Dat werd overigens publiek meegedeeld en ik leg hier dus geen nieuwe verklaringen af. Ik moet eerlijk toegeven dat die houding in belangrijke mate bepaald wordt door het feit dat — de heer Denys heeft er trouwens ook op gewezen — door Openbare Werken aan OVAM is meegedeeld dat toelating wordt verleend om te uitzonderlijke titel en in een noodsituatie — de heer Denys zegt : „What's in a word”. daarover zal hij ook in andere omstandigheden kunnen oordelen — afvalstoffen te storten.

Wij kunnen niet anders dan vaststellen dat dit een zeer vage formulering is, zodat in feite alles wordt toegelaten. Welke afvalstoffen mag men storten ? Wie zal mogen storten en onder wiens toezicht zal dat gebeuren ? Dit kan enkel tot gevolg hebben dat het risico van milieu-aantasting sterk wordt verhoogd. Wij zijn ons ervan bewust — de heer Denys heeft dat met cijfers aangetoond — dat voor het probleem van het slib een oplossing moet worden gezocht. Wij weten ook dat er geen wonderoplossingen bestaan. Er is gewezen op hydrocyclonage. Er werd daarmee geëxperimenteerd. Het is echter ook geweten dat het zeer duur is. Dit systeem werd toegepast op een plaats waar men de vervuiler kende. Hij heeft trouwens in de kosten bijgedragen. We zijn ervan overtuigd dat wanneer wij naar een oplossing zoeken, wij naar een definitieve oplossing moeten streven in het bewustzijn

dat dit hoe dan ook op termijn een dure aangelegenheid wordt. Indien wij het ernstig menen met het milieu-beleid — ik denk dat iedereen daarvan overtuigd is op dit ogenblik — moeten wij ons ervan bewust zijn dat alleen zuiver water in de Leie, in de Schelde of in het om het even welke waterloop op termijn de enige oplossing kan brengen. Intussen kan men alle mogelijke technieken uitproberen en toepassen.

Wij zijn er ons in elk geval van bewust dat het op termijn een dure operatie is. Wij menen echter dat die inspanning moet worden gedaan omdat een verantwoordelijkheid ten opzichte van leefmilieu niet enkel geldt voor de huidige, maar ook voor de generaties die na ons komen.

Vanuit die optiek vragen wij aan de Minister uiterst voorzichtig te zijn in zijn beslissingen met betrekking tot de Callemoeie. Eigenlijk is er maar één oplossing met name het MINA-plan zo vlug mogelijk in uitvoering brengen en daarin zullen wij u ten volle steunen.

De Voorzitter : De heer Lisabeth heeft het woord.

De heer C. Lisabeth (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, waarde collega's, graag wil ik mij aansluiten bij andere collega's die een aantal punten over deze problematiek naar voren brachten en hierover hun ongerustheid hebben geuit.

Vervolgens wil ik ervoor pleiten dat inderdaad dringend werk zou worden gemaakt van de nieuwe behandelingstechnieken die op dat vlak zeker gewenst zijn.

Enorme hoeveelheden speciën moeten jaarlijks worden verwerkt. Zolang er geen andere technieken en oplossingen worden toegepast, worden door storten grote hoeveelheden grond ingenomen. Ik ben van die streek en kan u verzekeren dat een zeer vervuilde waterweg — en in die streek lopen er toevallig enkele — al problematisch genoeg is zonder dat er in de directe omgeving ook nog stortplaatsen zouden bijkomen.

In Deinze en omgeving zijn reeds een aantal stortplaatsen van bagger-spe-

cie aanwezig. Uit de nieuwe vergunningsaanvragen blijkt er bovendien nog één te zullen bijkomen.

Ook wou ik even inpikken op hetgeen werd gezegd door de heer Denys, in verband met het zogenaamde bondgenootschap OVAM - Openbare Werken, waardoor ook ander afval zou zijn toegelaten. Volgens mij is het werkelijk onaanvaardbaar dat dergelijk bondgenootschap, indien het in die zin bestaat, zulks zou toelaten. Inderdaad, dit zou betekenen dat ander afval dan zonder vergunning zou worden gestort !

Mijnheer de Minister, ik denk dat wij inderdaad naar definitieve oplossingen moeten zoeken en daarbij een aantal prioriteiten moeten stellen. Welke is de huidige stand van zaken ? In de eerste plaats moet prioriteit worden gegeven aan een voorkomingsbeleid. Dat is enkel mogelijk via een fundamentele waterzuivering. Een volgend aspect — en dat wordt in het MINA-plan vernoemd — is een normerend en reglementerend optreden, waarvan men op korte termijn werk zou maken. Hoever staat men met dat normerend besluit inzake verwijdering van baggerspecie ? Ten derde, zijn er dringend geëigende behandelingstechnieken noodzakelijk ten einde de verdere grondinname te beperken. Van de prioriteiten vervat in het MINA-plan moet derhalve op korte termijn dringend werk worden gemaakt.

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Caudron.

De heer J. Caudron (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, de problematiek van de bagger- en ruimingsspecie staat volop in de actualiteit.

Steeds meer mensen gaan zich zorgen maken over de aanwezigheid van duizenden hectaren baggerstorten in Vlaanderen, wetende dat deze terreinen met speciale afvalstoffen alle in mindere of meerdere mate verontreinigd zijn met zware metalen, soms in zodanige concentraties dat men gerust van giftige afvalstoffen kan spreken.

Ik meen te weten dat een interministeriële werkgroep, op verzoek van de

Caudron

Vlaamse Regering, de problematiek aan de bagger- en ruimingsspecie momenteel in al zijn facetten onderzoekt.

Ik hoop dat deze werkgroep ad hoc zeer spoedig zijn verslag kan indienen en besluiten formuleert waarop een zinnig beleid kan worden gestoeld, want van enig beleid was er in het verleden geen sprake. Zowel vóór als na het van kracht worden van de gewestplannen, zowel vóór als na het afvalstoffendecreet van 2 juli 1981, zowel vóór als na de wijziging, bij decreet van 23 april 1983, van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, is men blijven doorgaan op de wijze zoals men het gewoon was te doen : zonder bouwvergunning de baggerspecie storten, opspuiten of gewoon op de kant achterlaten en dit ondanks het feit dat ondertussen de baggerspecie uit onze rivieren en kanalen steeds meer verontreinigd raakte door de talrijke ongecontroleerde lozingen en het uit de hand gelopen gebruik van kunstmeststoffen en fytofarmaceutische bestrijdingsmiddelen in de landbouw.

Het is duidelijk dat de overheid hier bestendig in overtreding is met de eigen wetten en decreten.

Bovendien dreigt vooral het Ministerie van Openbare Werken opgezaald te worden met een financiële last die het niet kan dragen en die een gevolg is van het laks optreden van de overheid in milieuzaken.

Ik wil het hier echter niet hebben over de problematiek van de baggerstorten in zijn geheel, maar over een welbepaald aspect ervan, met name de nabestemming van afgewerkte baggerstortterreinen in Vlaanderen.

Als men weet dat er tegenwoordig ongeveer 150 hectaren per jaar nodig zijn voor het bergen van de onderhoudsbaggerspecie van onze bevaarbare en onbevaarbare waterwegen, van onze havens en maritieme toegangswegen, dan begrijpt men dat men over duizenden hectaren spreekt, wanneer men het heeft over gewezen baggerstortterreinen in Vlaanderen. Zij situeren zich vaak op

de laaggelegen gronden langsheen onze waterwegen. Deze terreinen zijn ofwel eigendom van het Ministerie van Openbare Werken, Dienst van de Waterwegen, ofwel van particulieren.

Het was vroeger bij baggerwerken nogal eens de gewoonte dat de aangeduide aannemers zelf een stortterrein voor de baggerspecie moesten zoeken. Ze maakten dan een akkoord met eigenaars van laaggelegen gronden en verwierven de toelating om die op te hogen.

Uit een recente studie van de hand van Antoine Descamps en Kathleen Gheysen van de Rijksuniversiteit Gent, academiejaar 1986-87, leer ik dat bij voorbeeld alleen al in het Gentse het Ministerie van Openbare Werken eigenaar is van 150 hectaren dergelijke terreinen.

Hoeveel hectaren oude baggerstorten in handen zijn van particulieren lijkt een onbekend gegeven te zijn.

Het is ondertussen voldoende bekend dat al deze terreinen concentraties bevatten van cadmium, zink, lood, koper en andere zware metalen. Niet zelden gaat het om concentraties die schadelijk kunnen zijn voor mens en dier.

Nochtans worden vele van die terreinen vandaag in de landbouw gebruikt als graasweide, of als teeltgrond voor voedergewassen voor dieren maar ook voor voedselgewassen voor de mens.

Op andere gronden liggen vandaag tuinen van particulieren waarin groenten en fruit worden gekweekt.

Bijna nooit werd onderzocht in welke mate deze zware metalen mobiel zijn of eventueel opgenomen worden door de planten die erop groeien, en aldus in het lichaam kunnen terecht komen van de mensen en dieren die van deze planten eten.

Hier rijst onbetwistbaar een probleem voor de volksgezondheid.

Vandaar mijn vragen aan de Minister van Openbare Werken : werd er reeds een inventaris opgesteld van alle gewezen baggerstortterreinen in

Vlaanderen, eigendom van Openbare Besturen en eigendom van particulieren ?

Werd er reeds nagegaan welke de huidige bestemming en het huidige gebruik is van deze terreinen ?

Werden er op die terreinen waarop vandaag vee graast, of waarop vandaag voeder en/of voedsel wordt geteeld, bodemstalen onderzocht op aanwezigheid van zware metalen en werden er ook stalen genomen van het geteelde voeder of voedsel om na te gaan in welke mate daarin zware metalen aanwezig zijn ?

Zo dit nog niet stelselmatig is gebeurd, acht de Minister het dan niet de hoogste tijd om daar eens spoedig werk van te maken ?

Blijft natuurlijk de vraag wat men moet aanvangen met deze duizenden hectaren in Vlaanderen waarop in het verleden miljoenen kubieke meter vervuild baggerslib werd uitgestort.

Deze stortterreinen — wij hebben het hier natuurlijk enkel over de met zware metalen vervuilde terreinen — afgraven om de vervuilde grond elders, in gecontroleerde omstandigheden, te gaan opstapelen lijkt financieel onhaalbaar en praktisch onuitvoerbaar.

Anderzijds is het echter ook onaanvaardbaar, om redenen van volksgezondheid, dergelijke terreinen nog langer ter beschikking te stellen voor landbouw, veeteelt of tuinbouw.

Een proef op het baggerstort van Melle-Brug heeft alleszins aangetoond dat de landbouwgewassen zware metalen opnemen.

Men kan zich afvragen of het niet zinnig zou zijn die terreinen massaal te bebossen en er openbare groene zones voor passieve recreatie van te maken.

Dit zou een welkome aanvulling kunnen zijn van het groenbestand in bossame provincies zoals West- en Oost-Vlaanderen.

Een dergelijke bestemming voor oude baggerstortterreinen wordt alleszins bepleit door de eerder genoemde

De heer H. De Croo (PVV), in gesprek met SP- Volksvertegenwoordiger F. Willockx (rechts), behandelde in zijn vraagstelling het uitblijven van uitvoeringsbesluiten betreffende het beheer en de inrichting van de pluralistische scholen

auteurs, Descamps en Gheysen, in de studie Planologische benadering van de baggerproblematiek in de Gentse regio.

Wij citeren uit hun besluiten de volgende passage :

„Aangezien de te saneren baggerstorten niet meer ten dienste van de landbouw kunnen gesteld worden, laat dit de mogelijkheid open om aan landschapsbouw te doen.

We stellen dan ook voor de afgewerkte storten te bebossen. Er moet gestreefd worden naar de natuurlijke situatie zoals die in Vlaanderen voorkomt.

Hierbij dient echter rekening gehouden te worden met de verschillende functies van het bos”.

De Voorzitter : Wilt u besluiten, mijnheer Caudron ?

De heer J. Caudron : Natuurlijk moet men bij dergelijke overwegingen de vraag stellen of het wel moge-

lijk is deze stortterreinen met bomen te beplanten.

Zullen die bomen wel willen groeien ? En er blijft ook de vraag of dit ethisch verantwoord is.

De heer Bruno De Vos, landbouwkundig ingenieur aan de Rijksuniversiteit Gent, academiejaar 1988-1989, heeft in zijn studie „Mogelijkheid tot het bebossen van baggerslibgronden”, gepoogd op een en ander een antwoord te geven. Op basis van allerlei onderzoeken op proefterreinen te Meigem en te Landegem kwam hij tot de volgende conclusie :

„Als algemene eindconclusie kan gesteld worden dat het bebossen van baggerslibgronden wel degelijk mogelijk is, voor zover deze gronden gelijkwaardige karakteristieken vertonen als het stort te Meigem. Wanneer na de aanleg van een goede ontwateringsinfrastructuur wordt uitgegaan van een pioniersbos, bestaat er een grote kans om het beoogde eindbos met succes te realiseren.”

Professor Van Miegroet, een eminent bosbouwkundige zei ooit dat bossen een etische plicht is.

Mag ik van de heren Ministers van Leefmilieu en van Openbare Werken vernemen wat hun standpunt is ten overstaan van de hier geschetste problematiek van de afgewerkte stortterreinen in Vlaanderen en wat zij zullen ondernemen om het landbouwkundig gebruik van met zware metalen verontreinigde baggerslibgronden zo spoedig mogelijk stop te zetten ?

De Voorzitter : De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de discussie rond het gebruik van de Callemoeivijver in Nazareth om er baggerspecie te storten toont volgens de Groenen aan dat er dringend preventieve maatregelen moeten worden genomen om te beletten dat we blijvend geconfronteerd worden met onverwerkbare grote hoeveelheden baggerspecie met al of niet toxisch karakter.

Volgens ons, Groenen, moeten er dringend maatregelen worden getroffen om de opgeborgen hoeveelheid baggerspecie af te remmen.

We vragen in dit verband of de Minister de volgende maatregelen heeft genomen.

1. Het installeren van zandvangsystemen in beken en belangrijke toevoersystemen naar grote waterlopen.
2. Het uitschakelen van rechtstreekse lozingen op het oppervlaktewater van industrieel en huishoudelijk afvalwater en het versnellen van het programma van het uitrusten van collectoren en waterzuiveringsinstallaties.

3. Het afremmen van de bodemerosie door gepaste maatregelen.

Momenteel gaat er meer dan twee millimeter vloeibare landbouwgrond verloren in Vlaanderen.

3. maatregelen om de dynamiek van de Noordzee en de Schelde zo om te buigen dat de import van bezinkingsmateriaal naar het binnenland wordt afgeremd.

Cuyvers

Naast deze maatregelen om de hoeveelheid baggerspecie preventief te beperken dringen zich ook nog maatregelen op om de kwaliteit van de baggerspecie te verbeteren.

Aan de heer Denys wil ik zeggen dat de hydrocyclonage-techniek in het geval van de Laak geen efficiënte methode is gebleken om de hoeveelheid probleemslib drastisch te verminderen.

Wat is succesvol, mijnheer Denys ? U moet eens kijken naar de te hoge concentratie van de zware metalen die ook in de lichte en de zware fracties overblijven na hydrocyclonering.

Mijnheer de Minister, heeft u in dit kader al maatregelen genomen om te komen tot een nul-emissienorm voor onder meer zware metalen ? Wanneer de industrie zou verplicht worden om over te gaan tot zelfvoorzui-ving van het afvalwater kan men daarvoor beroep doen op bestaande Vlaamse technologie.

Recyclage van zuiver slib kan perfect in de landbouw. Uit onze geschiedenislessen herinneren wij ons nog dat de cultuur van de Tigris, de Eufraat en de Nijl gedragen werd door het landbouwslib en dat dit mogelijk was ingevolge de periodieke overstromingen van de omliggende gronden, zeg maar uiterwaarden.

Ik wil nog ingaan op de problematiek van de Callemoëie-vijver zelf als eventuele stortplaats. Ik zou graag antwoord krijgen op volgende vragen.

1. Welk soort afval gaat er allemaal mogen gestort worden ?

Ik heb hier een brief bij me van een Directrice van Openbare Werken die aan OVAM de toelating geeft om andere afvalstoffen te storten dan baggerspecie.

2. Gezien de ligging van de vijver op minder dan 50 meter van een openbare weg van 2 aangrenzende gemeenten, namelijk Deinze en Kruishoutem, is er volgens mij een zware procedurefout gemaakt. Die twee voornoemde gemeenten zijn niet geraadpleegd geworden.

Klopt mijn visie met de wettelijke voorschriften ?

Volgens pagina 88 van ons Milieuzakboekje is het inderdaad een wettelijke verplichting. Moet heel de procedure dus niet worden overgedaan ?

3. Als de procedure moet worden overgedaan, wordt dan heel de zaak tegelijkertijd niet MER-plichtig ? In de milieubrochure van Minister Walt Niel „Milieu-effecten-rapportering in het Vlaamse Gewest” staat op bladzijde 26 het volgende :

„Ten zevende, zijn MER-plichtig : afvalverwijderingsinstallaties voor verbranding, chemische omzetting of opslag in de grond van toxische of gevaarlijke afvalstoffen”.

4. Heeft het Ministerie van Openbare Werken al een idee van de schadelijke invloed van de eventuele volstorting van de vijver op de aangrenzende land- en veeteeltbedrijven en op de bewoners van het omliggende die allen putwater als drinkwater aanwenden ?

Ik sluit mij aan bij de collega's die wijzen op het feit dat de Callemoëie-vijver langzamerhand aan het uitgroeien is tot een heel belangrijke rustplaats voor overtrekkende vogels in de winter. Dit gebied, van meer dan 25 ha, is momenteel een serieuze aantrekkingspool en vormt een noodzakelijk element in de keten van rustplaatsen voor overtrekkende winter-vogels.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het concreet probleem inzake de Callemoëie-vijver was een aanleiding om dieper in te gaan op de afvalverwijdering en afvalverwerking van slib.

Ik dank degenen die dit probleem in een ruimer kader hebben geplaatst. In antwoord op de vragen van de heren Denys, Deneir, Lisabeth, Caudron en Cuyvers wil ik duidelijk stellen dat wij inzake leefmilieubeleid minder aan casuïstiek moeten doen, en meer tot structurele, fundamentele oplossingen moeten komen.

Volgens het MINA-plan, moeten wij komen tot een voorkomingsbeleid en een brongerichte aanpak. Er moet dus naar een slibvoorkoming worden gestreefd. Het slib dat niet kan worden voorkomen, moet worden gereduceerd. Het slib dat niet kan worden gereduceerd, moet op een ecologisch verantwoorde wijze worden verwijderd.

Trouwens — en niet iedereen zal het hierover met mij eens zijn — milieuheffingen zijn precies een element om tot een strikter voorkomingsbeleid te komen.

Inzake de baggerspecieproblematiek, aangaande de bevaarbare waterlopen, verwijs ik naar het antwoord dat Minister Sauwens daarop zal geven. Deze materie ressorteert immers onder zijn bevoegdheid.

De baggerspecie is functie van de baggerlocatie en kan dus, naargelang de baggerlocatie, min of meer verontreinigd zijn en een bedreiging vormen voor de bodem en het oppervlaktewater.

De Vlaamse Executieve heeft reeds op 21 april 1982 deze materie in de categorie van de bijzondere afvalstoffen ingedeeld, waardoor het afvalstoffendecreet van toepassing werd. Sindsdien is de verwijdering van de baggerspecie niet meer mogelijk zonder een stortvergunning. Omtrent de betwiste stortvergunning, die werd afgeleverd door de Bestendige Deputatie, werd nog geen uitspraak gedaan. De verwijdering van de baggerspecie, mijnheer Cuyvers, wordt dus aan een aantal milieueisen onderworpen. Dit gebeurt via de vergunningsprocedure die strikt wettelijk is bepaald. Ik zal in beroep, nagaan of deze voorwaarden allemaal werden vervuld. Ook de milieuvorwaarden worden in een dergelijke stortvergunning opgenomen.

Het Bestuur der Waterwegen, dat door deze nieuwe regeling werd getroffen, heeft in het begin nogal wat moeilijkheden gehad om zich aan het nieuwe actiekader aan te passen.

Het Bestuur der Waterwegen was niet gewoon om aan strenge milieuvorwaarden te voldoen en ook niet aan de inmenging van OVAM.

T. Kelchtermans

OVAM heeft een adviserende taak ten aanzien van het Bestuur der Waterwegen die deze vergunningen moeten aanvragen.

Welnu, gelet op de specifieke eigenschappen van de baggerspecieproblematiek, zoals onder meer ook het feit dat, in eerste instantie, alleen diverse overheidsdiensten daarbij betrokken zijn en het feit dat ook de ruiming van waterlopen van enorm belang is voor de economie van het gewest en dus ook van het land — de toegankelijkheid van de havens is daar een voorbeeld van — heeft het Ministerie van Openbare Werken erop aangedrongen dat deze problematiek zou worden besproken en gecoördineerd in een interkabinettenwerkgroep. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve ging trouwens hierop in in maart 1988. Er werden ook vragen gesteld naar de samenstelling van deze werkgroep. Welnu, deze werkgroep kreeg vooreerst als taak een standpunt te bepalen vanwege de Vlaamse Executieve en ook de nodige samenwerking te organiseren tussen de bij deze problemen betrokken instanties. Deze instanties zijn : de Gemeenschapsminister bevoegd voor het Leefmilieu, de Gemeenschapsminister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, de Gemeenschapsminister bevoegd voor Openbare Werken, de Gemeenschapsminister van Economie, de OVAM, de Vlaamse Maatschappij voor de Waterzuivering, het Ministerie van Openbare Werken en de ATD, omdat ook de landbouwstructuren daarbij betrokken zijn.

Wat de tussentijdse resultaten betreft, lijkt het mij niet aangewezen dat ik hierover rapporteer. Vragen hieromtrent kunnen rechtstreeks aan de voorzitter van de werkgroep worden gesteld.

Inzake de milieu-aspecten heeft de OVAM een classificatie uitgewerkt die erop gericht is specifieke milieuvorwaarden in de stortvergunningen op te leggen die functie zijn van de verontreinigingsgraad en ook het mogelijke milieu-impact dat de baggerspecieverwijdering kan veroorzaken.

Het spreekt vanzelf dat er geregeld

wordt overlegd tussen OVAM en het Bestuur der Waterwegen. Ik denk dat wij ons daarover niet hoeven te schamen. Integendeel, overleg betekent nog niet hetzelfde als bondgenootschap. In het woord bondgenootschap ervaar ik ook niets tegenstrijdig aan de doelstellingen die vanuit milieuzijde moeten worden gesteld naar openbare werken en die perfect verzoenbaar kunnen zijn met de doelstellingen van Openbare Werken.

Ik herhaal dat milieubeleid een zaak is van evenwichtige benadering waar verschillende belangen elkaar ontmoeten. Wij moeten oplossingen trachten te vinden die fundamenteel niet strijdig zijn met de doelstellingen. Voor mij zijn ecologische doelstellingen altijd prioritair en ik ervaar dat dit door de collega's niet wordt tegengesproken.

Welnu, op verzoek van het Bestuur der Waterwegen wordt OVAM ook als adviesorgaan betrokken bij de uitwerking en de uitvoering van een onderzoeksprogramma inzake **alternatieve** verwijderingswijzen van baggerspecie.

De Gemeenschapsminister kan daaromtrent vanzelfsprekend het programma van zijn bestuur nader toelichten. Inzake de opties in het MINA-plan zelf, kan worden gesteld dat de ruimtelijke aspecten van de berging bestudeerd werden door het Bestuur van de Ruimtelijke Ordening, dat ook in deze interkabinettenwerkgroep vertegenwoordigd is. De milieuhygiënische aspecten werden reeds behandeld door OVAM en worden reeds toepasselijk gesteld via het vergunningensysteem.

De alternatieve verwijderingstechnieken worden onderzocht door het Bestuur der Waterwegen. Ik verwijs hiervoor ook naar het antwoord van mijn collega Johan Sauwens. Ik zelf, — andere collega's, onder meer de heer Cuyvers, hebben hiernaar verwezen en de heer Denys heeft daaromtrent zijn mening geformuleerd — heb in de onbevaarbare waterlopen van de categorie 1, de zuivering van de Laak, het procédé van de alternatieve verwijderingswijzen, de hydrocyclonage en het persen, experimen-

teel op gang gebracht. De vervuiler is hier concreet gekend en de extra kosten van deze vrij dure operatie, die nog steeds loopt, kunnen op hem worden verhaald. Deze verwijderingswijze is nog niet in al zijn onderdelen geëvalueerd en het is nog te vroeg om te zeggen, ook al kondigt de evaluatie zich positief aan, dat het hier gaat om een te veralgemenen procédé dat toepasselijk is voor andere waterwegen waar de vervuiler gekend is. Deze evaluatie zal vanzelfsprekend ter sprake komen in de interkabinettenwerkgroep en worden ingeschakeld in het plan dat moet worden voorgesteld ter voorkoming en oplossing van het slibprobleem.

Over de Callemoeie-vijver te Nazareth heb ik in het verleden reeds geantwoord op mondelinge vragen. De Bestendige Deputatie heeft een vergunning afgeleverd om baggerspecie te storten. Ik kan u hierover slechts mededelen dat tegen de Bestendige Deputatie een beroep werd ingesteld. Deze beroepen worden thans onderzocht volgens de wettelijke procedure. Ik kan mij hierover dus slechts uitspreken wanneer alle elementen van het onderzoek gekend zijn en alle betrokkenen zijn gehoord.

Aan collega Deneir kan ik antwoorden dat ik geen enkele moeite heb om in te gaan op zijn vriendelijke suggestie uiterst voorzichtig te zijn. Ik ervaar dit ook vandaag vermits hier in de Vlaamse Raad vanuit alle fracties daarover op een eensluidende wijze het woord werd genomen, zij het dan dat zij elk vanuit hun eigen locatie bij dit probleem zijn betrokken. Anderzijds stel ik vast dat iedereen de noodzaak tot het oplossen van dit probleem onderschrijft, maar dat er weinig alternatieven worden gegeven. Ik verwijs naar een experiment in Nederland. Wij hoeven de Nederlanders op dat gebied niet achterna te hinken. Wij hebben een breedvoerig meerjarenprogramma op gang gebracht waarbij al deze problemen aan bod zullen komen.

Wij zullen nagaan of voor het beroep de procedure correct werd gevolgd en mocht dit niet het geval zijn, zullen wij hieruit de gepaste conclusies trekken. Tevens zullen wij de al dan

T. Kelchtermans

niet MER-plicht van dit project beoordelen.

In ieder geval is nu reeds duidelijk dat deze baggerspecie niet in aanmerking komt voor de behandeling in waterzuiveringsstations, vermits het hoofdzakelijk om een anorganische materie gaat, waarop de biologische waterzuiveringstechnieken van de biowaterzuiveringsinstallaties geen enkele impact hebben.

Inzake de alternatieven — zoals door de heer Caudron werd naar voren gebracht — op het stuk van zinvol gebruik van stortterreinen, is momenteel een onderzoek aan de gang. Het is thans nog te vroeg ter zake concrete initiatieven voorop te stellen. Ik stel evenwel vast dat vele van deze terreinen vaak het voorwerp zijn van een dubbele contestatie. Ten eerste, wanneer de ontginning gebeurt, worden zij gecontesteerd omwille van de ontginning en wanneer de natuur zich — gelukkig maar — na enkele jaren heeft hersteld, worden diezelfde terreinen gecontesteerd, omwille van de nabestemming, die men er vaak wil aan geven, dikwijls ook terecht, omdat zij dan zijn uitgegroeid tot zeer waardevolle ecologische gebieden.

Ik herhaal dat ik het beroep inzake de Callemoeie-vijver, rekening houdend met de uiteenzettingen, die ik thans in de Vlaamse Raad heb gehoord, zeer voorzichtig zal behandelen.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de vragenstellers hebben de verdienste een belangrijke problematiek openbaar te maken, waarvoor ik hen dank.

Een werkgroep ad hoc Problematiek van de berging van de bagger- en ruimingsspecie, opgericht in de schoot van de Vlaamse Executieve, is inderdaad bezig met het uitwerken van een globale aanpak van de diverse problemen, verbonden aan de berging in het Vlaamse Gewest van al dan niet vervuilde specie, afkomstig van de onderhoudsbaggerwerken in

de bevaarbare waterlopen en maritieme toegangswegen naar de Vlaamse zeehavens en van ruimingsspecie afkomstig uit het onderhoud van de bevaarbare waterlopen.

De werkgroep legt nu de laatste hand aan een tussentijds rapport, dat einde februari aan de Vlaamse Executieve zal worden voorgelegd. Daarna zullen concrete beleidsvoorstellen worden geformuleerd.

Ondertussen heeft het Bestuur der Waterwegen in samenwerking met OVAM diepgaand onderzoek uitgevoerd naar specifieke technieken voor de berging van verontreinigde baggerspecie. Er werd reeds een proefstortterrein te Geuzenhoek op de linkeroever van het kanaal Gent-Terneuzen aangelegd, waar in 1990 natuurlijke afdichtingssystemen voor storten op ware grootte zullen worden uitgetest en waar tevens proeven zullen worden uitgevoerd met verschillende behandelingstechnieken.

Het Bestuur der Waterwegen en OVAM hebben eveneens een welomschreven procedure uitgewerkt voor de berging van baggerspecie, die reeds bekend geraakt is onder de naam milieueffectprocedure. Ik heb besloten deze procedure uit te testen op twee testcases. Ik zal nog dit jaar een circulaire uitvaardigen waarbij een gestandaardiseerde procedure voor monsternamen en analyse van de baggerspecie wordt opgelegd.

Er werden reeds proeven uitgevoerd met hydrocyclonen. De resultaten zijn evenwel niet erg bemoedigend. Vergeleken met de hoge kostprijs is het bereikte resultaat vanuit ecologisch standpunt gering, wat uit de eerste reeks resultaten blijkt.

Wat betreft de vragen rond de vijver Callemoeie te Nazareth, wens ik er op te wijzen dat aangaande de realisatie van dit project nog geen enkele beslissing werd genomen. De mogelijkheid om de vijver in te richten als stortplaats voor baggerspecie wordt onderzocht. Nadat alle elementen ter zake bekend zijn, zal ik in deze zaak een standpunt innemen.

Ik wens evenwel te verduidelijken dat de specie welke in de put zou gestort worden, slechts als licht verontreinigd moet worden beschouwd, zodat een behandeling ervan in het

huidige stadium van de techniek, **niet** is aangewezen. De technieken, die thans door mijn diensten worden onderzocht, verkeren heden nog in een experimenteel stadium, zodat toepassing ervan op grote schaal nog niet mogelijk is.

In afwachting dienen dan ook verder normen voor het traditionele stort, met inachtnaam van alle mogelijke voorzorgen ter bescherming van het leefmilieu — jammer genoeg mischien — te worden toegepast.

Voor het stort Callemoeie — en ik spreek in de voorwaardelijke wijze — zou een afdichtingstechniek moeten worden toegepast, die reeds met succes werd uitgetest in de Geuzenhoek. Dit behelst het aanbrengen van een dunne cement-betonietwand rond het stort. Deze techniek biedt volledige voldoening en wordt door OVAM zonder voorbehoud aanvaard.

Zoals collega Kelchtermans reeds zegde, is het gebruik van rioolwaterzuiveringsinstallaties in deze materie niet mogelijk, vermits baggerslib niet in deze installaties kan worden behandeld.

Naar aanleiding van de elementen, tijdens de discussie aangebracht door collega's Denys, Deneir, Lisabeth, Caudron en Cuyvers, wens ik in te gaan op een aantal vragen.

Vooreerst wil ik duidelijk stellen dat het probleem Callemoeie is gegroeid vanuit een wetenschappelijke benadering, meer bepaald door ingenieur Descamps en licentiaat Gheysen, die een planologische benadering uitwerkten van de baggerproblematiek in de Gentse regio, gebruik makend van evaluatietechnieken. Na een uitvoerige wetenschappelijke multicriteria-analyse kwamen zij tot de conclusie dat het terrein van de zandwinningsput Callemoeie, gelegen naast de autosnelweg E17, te Nazareth, als de beste geschikte plaats uit de bus kwam. Nadien werd de procedure op gang gebracht. Aan de hand van bovengenoemde studies is het dossier Callemoeie opgebouwd.

Mijnheer Denys, u hebt onder meer volgende cijfers genoemd : 3,9 miljoen m³ baggerspecie, die aan land

Sauwens

wordt geborgen. Dit is een correct cijfer ; het gaat om circa 4 miljoen m³. Dit betreft echter niet uitsluitend vervuilde specie ; daarin zijn onder meer 1.5 miljoen m³ vervat die uit de zee worden gehaald, die aan land voor strandsuppleties worden gebruikt, samen met zandopspuitingen die ook in dit totaal zijn vervat.

Het is tevens belangrijk dat het slib dat uit rivieren en kanalen wordt gebaggerd, worden ingedeeld volgens hun vervuilingsniveau. Volgens de bezoedelingsgraad worden door OVAM eerder strenge voorwaarden gesteld voor de stortterreinen.

Het is wellicht goed de collega's en ook de openbare opinie duidelijk te maken dat het aanslibben van rivieren een zeer natuurlijk fenomeen is. Collega Cuyvers, heeft zoëven over de Leie gesproken.

Het is immers niet zo lang geleden dat de landbouwers aan het Bestuur van de Waterwegen vroegen, onder meer langs de Leie, of zij het slib mochten ophalen. Inderdaad, dit is zeer vruchtbare en humusrijke grond, waardoor het kan dienen als ophoging van waterzieke gronden. De landbouwers in West- en Oost-Vlaanderen vroegen dus het slib omdat zij dat konden gebruiken.

Het is zeer recent dat op een aantal plaatsen zeer zware en op andere plaatsen slechts een bepaalde vorm van vervuiling is ontstaan, zodat het Bestuur der Waterwegen eerder geconfronteerd wordt met de afgeleide factoren — het gaat zeker niet om de vervuiler — en zeker met de algemene vervuiling van onze omgeving.

Op de specifieke vraag van de heer Caudron of de baggerterreinen worden geïnventariseerd, moet ik antwoorden dat dit tot hiertoe nog nooit volledig is gebeurd. Ik heb inmiddels aan de administratie opdracht gegeven een volledige inventaris op te maken. Dit is immers nodig om in de kabinettenwerkgroep tot vruchtbare resultaten te komen.

Er zijn een aantal stortterreinen die eigendom zijn van het Bestuur der Waterwegen, die achteraf werden be-

bost of als industrieterrein in gebruik werden genomen. Ik verwijs naar een aantal terreinen onder meer in Waregem, Deinze, Meigem, Wielsbeke en Moere. Heel wat van deze terreinen werden volledig in het natuurlijk milieu opgenomen en hebben een nabestemming gekregen.

Sommige aangevulde terreinen zijn inmiddels niet meer als baggerstortterreinen te erkennen. Uw suggestie is om deze terreinen of andere terreinen, die nog in gebruik moeten worden genomen, te herbebossen.

De gegevens die u ons hebt bezorgd, zijn inderdaad waardevol genoeg om dit op een systematische en meer uitgebreide manier aan te pakken en zo de natuur een handje te helpen.

Tot slot ga ik even in op het dossier van de Callemoeie-vijver zelf. De heer Cuyvers heeft gewezen op een aantal procedurefouten die zouden zijn gemaakt. Wij zullen dit terdege laten onderzoeken, want het is een essentieel gegeven. Samenvattend kan ik alvast verklaren dat de problematiek van de vervuilde baggerspecie een prioritaire zorg is van de Vlaamse Regering en van het Bestuur der Waterwegen. Een eerste fase van de besprekingen met de nationale en gewestelijke verantwoordelijken zal eind februari beëindigd zijn. Daaruit moet een meerjarenplan voortvloeien. Ik wijs er nogmaals op dat wij niet zomaar baggeren, omdat we dat prettig vinden. Het kost veel *geld* maar is essentieel om de scheepvaart op een aantal waterwegen mogelijk te maken. Voor het bergen van de baggerspecie kan de Callemoeie-vijver eventueel als een onderwaterstort dienen. De vijver zal niet gedempt worden, maar krijgt enkel een wat hoger bodemniveau. Meer bepaald zou daar de baggerspecie uit de Leie en het afleidingskanaal van de Leie worden geborgen. Op de Leie zelf hebben wij een trafiek van ongeveer 4 miljoen ton, waarvan 2 miljoen verder naar Frankrijk gaat. Deze waterweg is dus economisch van groot belang voor Oost- en West-Vlaanderen, voor de Antwerpse haven en zeker voor de Gentse haven. Bovendien is hij uitermate belangrijk om de reeds overvolle autosnelwegen te ontlasten. Vier miljoen ton goede-

ren op vrachtwagens laden zou immers een enorme overlast veroorzaken. Het is dus belangrijk dat de milieuvriendelijke vervoersmodus die de waterweg is, wordt opgehouden en gestimuleerd. Dit is dan ook de bedoeling van de Vlaamse Regering. Wij zullen een meerjarenplan uitwerken dat de zorg voor het openhouden van de waterwegen en een maximale zorg voor het milieu verenigt. In mijn begrotingsontwerp voor 1990, dat deze week in de Commissie werd goedgekeurd, is een bedrag van 70 miljoen frank ingeschreven om de noodzakelijke optimaliseringsstudies en proefnemingen in een verhoogd tempo te laten uitvoeren.

De opmerkingen die inzake het dossier van de Callemoeie-vijver werden gemaakt door lokale besturen, actiegroepen en leden van de Vlaamse Raad zullen grondig worden onderzocht. Later zal de Executieve haar definitief standpunt bepalen. Ik verklaar nu reeds duidelijk dat de fragmentaire behandeling van dit soort problemen ons uiteindelijk naar een totaal debat drijft. Baggeren is noodzakelijk om de milieuvriendelijke vervoerswijze via de binnenwateren mogelijk te maken, maar dat betekent dat wij met de baggerspecie ergens heen moeten kunnen. Het is onze gezamenlijke opdracht om naar deze uitweg te zoeken. Aan het begin van de grote „zuiveringscampagne” van de Vlaamse oppervlaktewateren — waarbij de Executieve het plan van Minister Kelchtermans ten volle steunt — is het belangrijk dat wij met de nodige nuancering een aantal moeilijke dossiers samen behandelen, omdat het totale ecosysteem een globale benadering vraagt.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, allereerst dank ik de collega's die onze oproep hebben gesteund.

Ik blijf echter wel vragen stellen want, in tegenstelling tot collega Cuyvers, hebben noch collega Deneir, noch collega Lisabeth, noch collega Caudron duidelijk gezegd dat de Callemoeie-vijver geen slibstort mag worden.

Denys

Zij hebben alleen een aantal voorzichtige bedenkingen geformuleerd.

Deze houding boezemt mij vrees in. Collega Caudron ging zelfs nog een stap verder. Hij had het reeds over de nabestemming van het slibstort. Ik wens te onderstrepen dat de PW zich resoluut verzet tegen het slibstorten op de Callemoeie-vijver.

Deze vrees werd gedeeltelijk bevestigd door de antwoorden van de Minister van Leefmilieu en de Minister van Openbare Werken.

Na jarenlange ervaring in het Parlement heb ik het onderscheid leren maken tussen duidelijke en vage antwoorden, die ons voorbereiden op de realisatie van wat wij aanklagen.

Zo stel ik onder meer vast dat de Minister van Leefmilieu, in tegenstelling met wat hij vorig jaar heeft gezegd, de hydrocyclonage en het reduceren van het volume, min of meer afschrijft en zeker niet beschouwt als het alternatief middel voor grondinname.

Minister T. Kelchtermans : Ik heb dat niet gezegd !

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, vorig jaar hebt u deze procédés gloedvol verdedigd !

Minister T. Kelchtermans : Dit betrof specifiek de ruiming van de Laak.

De heer A. Denys : Of deze techniek wordt toegepast voor de Laak of voor een herkenbare vervuiler, hij kan ook dienen voor het zuiveren van slib. Hij wordt trouwens met succes op grote schaal toegepast in het Nederlandse Oost-Gelderland.

Kan men tijdens de overgangsfase — want dit gebeurt niet van de ene op de andere dag — de waterzuiveringsstations niet gedeeltelijk inschakelen ? Zij hebben ook slib, dat gedeeltelijk wordt verwerkt via filterpersen. De helft van de capaciteit van de waterzuiveringsstations wordt op dit ogenblik niet gebruikt. Indien men de waterzuiveringsstations inschakelt, zal men verdere grondinnames.

de weg die sinds jaren wordt gevolgd, kunnen vermijden.

Minister T. Kelchtermans : U verwacht de soorten slib ! In waterzuiveringsinstallaties is organisch slib aanwezig, terwijl het hier over anorganisch slib gaat.

De heer A. Denys : Men kan voor beide soorten de mechanische reducering toepassen vermits het om nat slib gaat. Ik stel deze oplossing voor tijdens de overgangsfase om onomkeerbare toestanden te vermijden. U weet immers zeer goed dat het aanleggen van nieuwe slibstorten onomkeerbaar is.

Het antwoord van Minister Sauwens heeft mij het meest verbaasd omdat hij in het Vlaams regeerakkoord beweerde dat er veel nieuwe leefmilieuaccenten werden gelegd. Dit is niet het geval voor dit dossier, over toch een zeer belangrijke materie inzake het leefmilieu. Ik geef toe dat het dossier van de Callemoeie-vijver mij ertoe heeft aangezet om het probleem algemeen te bekijken.

Er bestaat een enorme afstand tussen de woorden in het Vlaams regeerakkoord en de beslissingen over een concreet dossier. In uw antwoord heb ik u op geen enkele manier horen pleiten voor een alternatief. U hebt gewoon letterlijk overgenomen wat de ambtenaren van het Departement van Openbare Werken zegden.

In mijn uiteenzetting heb ik reeds gezegd dat het Departement van Openbare Werken over dit onderwerp maar één visie heeft, namelijk het slib kwijt raken, zo vlug en zo goedkoop mogelijk. Ik weet ook dat hydrocyclonage, biologisch drogen en mechanisch reduceren veel geld kost, maar ik weet ook dat die procédés veel meer milieuvriendelijk zijn dan wat tot op heden gebeurt. Dat daarover in het antwoord van Minister Sauwens geen melding wordt gemaakt valt mij bijzonder zwaar. Dit onderstreept nogmaals de enorme afstand tussen de woorden van het regeerakkoord en de daden op het terrein.

Minister J. Sauwens : Ik wil de heer Denys even terecht wijzen.

Ten eerste, suggereert hij het slib te zuiveren via de waterzuiveringsstations. Dat kan niet.

De heer A. Denys : Ik heb het gehad over mechanisch reduceren.

Minister J. Sauwens : Wij moeten hier ernstig blijven.

Ten tweede, vroeg hij of er al dan niet nog moet worden gebaggerd. In dat verband heb ik gewezen op de milieuvriendelijke wijze van vervoer te water.

Ten derde, voor de Callemoeie-vijver is nog geen beslissing genomen. De procedure is lopend. Er wordt onderzoek georganiseerd, waarbij er goede samenwerking is tussen het Bestuur van de Waterwegen en OVAM. Op die manier kunnen een aantal technische oplossingen worden aangereikt om aan ons aller zorg tegemoet te komen.

De heer A. Denys : OVAM neemt klakkeloos het oordeel van het Departement van Openbare Werken over.

Minister J. Sauwens : Indien de federalisering van ons land ergens een enorme samenwerking heeft doen groeien dan is het omdat ambtenaren van verschillende diensten elkaar hebben gevonden.

De heer A. Denys : Maar niet ten voordele van het leefmilieu. Om terzelfdertijd rechter en partij te kunnen spelen.

Minister J. Sauwens : Dit zal concrete vorm krijgen binnen het nieuwe op te richten Departement voor Milieu en Infrastructuur waar én de Administraties van Openbare Werken — waarmee u blijkbaar zulke moeilijkheden hebt — en de Administraties van Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Leefmilieu samen aan een beter leefbaar Vlaanderen zullen bouwen. Dit wordt geschraagd door een inspanning van de volledige Executieve. Dit werd trouwens ook vandaag aangetoond. Dit is toch erg belangrijk.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer

T. Kelchtermans

de Voorzitter. de beslissing werd genomen door de Bestendige Deputatie. Bij mijn departement werd daartegen beroep aangetekend. Ik zal deze beslissing nemen op een onafhankelijke manier, onverminderd de inhoud van de adviezen die daaromtrent, ook door OVAM, zullen worden verstrekt. Het gaat hier om de autonomie van de Minister die inzake Leefmilieu de functionele bevoegdheid heeft.

Hiermee heb ik een antwoord gegeven op de woorden van de heer Denys.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

(De heer Denys dient bij de Voorzitter een motie in.)

De Voorzitter : Mijnheer Denys, nadat de woorden het incident is gesloten zijn uitgesproken, kunnen geen moties meer worden ingediend.

De heer A. Denys : Ik zal voortaan ook niet meer toelaten dat eenvoudige moties, na het uitspreken van die woorden, worden ingediend. Dat is in het verleden reeds gebeurd.

De Voorzitter : Dat is uw goed recht.

Interpellatie van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitvoeren van ruilverkavelingen in Vlaamse gemeenten ten gevolge van het ministerieel besluit van 1 februari 1988

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Janzegers tot Minister Kelchtermans, over het uitvoeren van ruilverkavelingen in Vlaamse gemeenten ten gevolge van het ministerieel besluit van 1 februari 1988.

De heer Janzegers heeft het woord.

De heer G. Janzegers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijn-

heer de Minister, geachte collega's, de afgelopen maanden heb ik rond nationale en regionale problemen al heel wat reacties van ontgoocheling, verbittering en afkeer moeten slikken van mensen en verenigingen ten aanzien van de politiek en de politiciers. Enerzijds is er het zwaaien met beloften en zelfs wetten die de zorg moeten vertolken van de overheid over het woon-, werk- en leefmilieu van de burger. Anderzijds is er dan de nuchtere vaststelling dat die voddjes papier niet gelden voor de aanleg van een TGV, van een superstort in Pellenberg, van een hoogspanningslijn tussen Diest en Meerhout, van een slibstort in een parkgebied in Leuven, van het in bedrijf houden van een vetsmelterij in Rillaar enzovoort.

Vandaag ben ik hier dan met een andere bron van ergernis, de ruilverkavelingen. Ook hier kan men hetzelfde vaststellen : dat de beslissingen genomen en doorgedrukt worden in allerlei comités, commissies en raden waarvan de samenstelling in de praktijk ontsnapt aan de bevolking en zijn democratisch verkozen vertegenwoordigers ; verkozenen die dan vaak nog niet kunnen of niet willen ontsnappen aan de invloed van drukingsgroepen.

De afgelopen dagen heb ik contacten gehad met bewoners, leden van de Milieuraad van Linter, mensen die de ruilverkavelingen van Gingelom en Hoegaarden hebben meegemaakt en ook met kleinere landbouwers die de kaalkap en het omzetten van weiland via drainages in akkerland als een zet zien ter wille van de grote akkerboeren met hun groot machinepark. Men heeft mij een paar keren gevraagd wat de waarde is van de uitgangspunten, zoals ze staan in de Vlaamse regeringsverklaring van 14 februari 1989. Ik citeer : „Bescherming en herstel leefmilieu zijn belangrijke beleidsobjectieven, essentieel is hierbij de actieve betrokkenheid van onder meer milieubewegingen en een planmatige aanpak waarbij men rekening houdt met de verschillende internationale, nationale, regionale en lokale evoluties. Bij ruilverkaveling zullen agrarische belangen en natuurwaarden op elkaar

afgestemd worden, er zal voor belangrijke ruilverkavelingen een MER komen, bedreigde diersoorten zullen beschermd worden, het landinrichtingsbeleid zal een globale en coherente visie op de functies en de ontwikkeling van het platteland nastreven, waarbij de ruimtelijke, de ecologische, de sociaal-culturele en nieuwe functies — bijvoorbeeld toerisme — vermeld worden.

Op 23 maart jongstleden keurde de Vlaamse Regering zes besluiten goed waardoor de MER in Vlaanderen op een uniforme wijze wordt verplicht voor een hele reeks handelingen en werken. Met dit besluit wil men vooraf de milieugevolgen bestuderen, bespreken en evalueren. Een MER-plichtige activiteit zijn grote ruilverkavelings- en landinrichtingsprojecten en ik verwijs dan ook naar het tweede besluit, artikel 2, 14°. Graag vernam ik van de Minister of de huidige lopende ruilverkavelingen onderworpen zijn aan de bepalingen inzake de inhoud, de opstelling en de te volgen procedures ? Meer bepaald zou ik dat ook concreet willen vernemen voor de ruilverkaveling Tienen-Linter-Zoutleeuw.

Want reeds in het Staatsblad van 12 maart 1988 was de lijst verschenen van de gemeenten die in hun geheel of gedeeltelijk opnieuw aangewezen werden voor een ruilverkaveling. De lijst omvat niet minder dan 66 fusiegemeenten. Ondanks het feit dat de nieuwe ruilverkavelingen niet allemaal op de oude manier gebeuren, toch blijven er klachten komen dat de ruilverkavelingen als pletwalsen over het landschap gaan. In het artikel „Zoeklicht op Gingelom” in haar maandblad van maart 1989, zwijgt de Nationale Landmaatschappij heel zedig over de gevolgen van haar eerste ruilverkaveling van 28 december 1962, de modder- en wateroverlast waarvan het dorp later het slachtoffer werd. Men pronkt nu liever in de jongste nummers met de ruilverkaveling van Poppel : een pilootproject voor planning en evaluatie van ruilverkavelingsprojecten met behulp van multicriteria-analyse, zoals dat zo mooi heet. Jammer genoeg lijken de andere ruilverkavelingen te gebeuren in de geest van de jaren zestig

Janzegers

en zeventig : voorrang aan een verhoogde landbouwproductie van vooral de grote bedrijven en geen oog noch voor inspraak, noch voor andere aspecten.

Die aspecten lagen aan de grondslag van het wijd verspreide verzet tegen de ruilverkavelingen en tellen nu nog steeds mee, aldus de heer Robijns, lid van de adviescommissie bij de ruilverkaveling van Goetsenhoven, op een info-avond aldaar op 25 maart 1988. Zijn bezwaren tegen de huidige verkavelingen zijn een moderne vertaling van de vroegere. De huidige landbouw, zegt hij, zorgt voor een overproductie waarbij de staat moet tussenkomen in de prijs van de landbouwprodukten of bij de stockage of vernietiging van de overproductie. De ontginning van nieuwe stukken, voornamelijk door drainering op staatskosten, verhoogt de overproductie en de kosten voor de staat. De schaalvergroting en de zwaardere machines leiden onder meer door bodemerisatie voor een onomkeerbaar verlies van de bovenste vruchtbare bouwlaag. De hieruit voortvloeiende water- en modderoverlast na vorst of onweders jaagt de gemeenschap andermaal op kosten. De slibafzettingen in de rivieren veroorzaken daarenboven nog andere problemen. Denk aan eutrofiëring, vernieling van bodemleven door ruiming, enzovoort. Die modder- en wateroverlast zetten dan de Wateringen aan om plannen te maken voor de recht-trekkingen en verbredingen van rivieren en voor de bouw van wachtbekkens. Uiteraard op kosten van de gemeenschap. De schaalvergroting noodzaakt de boer tot meer of uitsluitend machinaal werk en het gebruik van heel wat sproeimiddelen — ik noem hier bijvoorbeeld het onderschat probleem van de atrazine in de maïsteelt — middelen die zowel het oppervlakte- als het grondwater bedreigen, zeker in de kwetsbare gebieden, bij voorbeeld zandgronden en valleigebieden. Al deze problemen nu zullen door de ruilverkaveling versterkt worden. Het feit dat er een tendens bestaat om weideland tot akkerland om te vormen is niet alleen een ingreep op de grondwatertafel,

maar versterkt via de agro-industrie en haar drijfmestprobleem het effect van de zure regen. Die boer zal ook weinig tijd hebben om zijn haag te knippen of om een ommetje te maken voor een houtwal. Waar de landbouw vroeger landschapsvormend was — denk aan hagen, sloten, knobbomen, hoogstamboomgaarden, drenkplaatsen enzovoort — met een rijke kringloop van dierlijk en plantaardig leven, wordt de landbouw nu landschapsafbrekend en landschapsverarmend. Het is daarenboven niet alleen in Nederland en de Verenigde Staten dat de boeren in een fatale kringloop zitten van steeds meer machines — waar banken en fabrieken goed van worden — en steeds meer bestrijdingsmiddelen — waar andere bedrijven ook beter van worden — wat soms dramatisch eindigt met zelfmoord, kanker of faillissement. Plattelandspastors kunnen op dat vlak heel wat vertellen. Trouwens, het zou wel eens verhelderend zijn uit te puzzelen hoe 's lands grootste boerenorganisatie in dit dossier aanwezig is : in de ruilverkavelingscomités, in de studiebureaus, in de bankwereld, in de distributie van landbouw materiaal en bestrijdingsmiddelen, op ministeriële kabinetten en in het Parlement. Ik heb geen problemen met het feit dat iemand of een organisatie voor zijn belangen opkomt, maar ik heb wel vragen rond de doelstellingen van een organisatie die pretendeert de belangen van de landbouw en de landbouwers te verdedigen als ik zie wat er met de landbouw gebeurt. (*Protest van mevrouw T. Merckx-Van Coey*)

In 25 jaar verloor de landbouw 160.000 ha, het hoogste verlies in Europa. In 15 jaar verdween de helft van de bedrijven, ook het hoogste percentage in Europa en met slechts 3 procent van de actieve bevolking, vormt dit het laagste percentage in Europa. Tegen 2000 zal het aantal landbouwers nogmaals halveren en op dit ogenblik zijn 60 ten honderd van de huidige 100.000 landbouwers meer dan 50 jaar oud.. .

Mevrouw T. Merckx-Van Goey :
Hoe komt dat ?

De heer G. Janzegers : U kunt dat

misschien aan de Boerenbond vragen.

De tendens naar akkerbouw- en mestveebedrijven roept naar schaalvergroting en hogere produktiviteit, waarvoor de ruilverkaveling moet dienen. Maar ze zullen de structurele overschotten alleen maar verhogen en de boeren kwetsbaar en afhankelijk maken van de marktschommelingen. Organisaties die pleiten voor meer verscheidenheid en kleinschaligheid worden als romantisch of oftands weggelachen.

Maar goed, Poppel is waarschijnlijk een uniek en dankbaar schaamlapje waarachter andere ruilverkavelingen', zoals die van Tienen-Linter-Zoutleeuw, zich kunnen verschuilen om zo op de traditionele manier verder te verkavelen : geen pottenkijkers en alle mogelijke kritiek wegwuiven als 'fantasietjes van op hol geslagen groene jongens. Dat is, althans volgens de plaatselijke pers, de mening van de heer De Graef, directeur van de ruilverkaveling in Diest. En hij zal zich gedekt voelen door de verantwoordelijke voor landinrichting op het kabinet van de Minister, de heer Merckx, die aan de pers verklaarde dat mensen die niet van het land leven, zich daarmee niet moeten bemoeien. Het is het argument bij uitstek dat gebruikt wordt in die besloten milieus : dezelfde uitspraken vinden wij terug bij de NMBS over de TGV, bij EBES over de hoogspanningslijn Diest-Meerhout, bij Inter-Leuven over haar stortplaatsen, enzovoort. Het volk is dom en alleen maar goed genoeg om, zonder enige kans op uitleg of verantwoording, de gevraagde gemeenschapsgelden ter beschikking te stellen. En later, als het ruilverkavelingscomité is opgeheven, dan kan de gemeenschap permanent opdraaien voor alle gemaakte fouten.

Mijnheer de Voorzitter, eergisteren nog heb ik met mensen van de Milieuraad van Linter een bezoek gebracht aan het getroffen gebied. De regionale pers had die dag vol blijdschap meegedeeld dat de burgemeester van Linter de mondelinge toezegging van de ruilverkaveling had gekregen, dat de 150-jarige linde van Wommersom, die een symboolfunc-

Janzegers

tie had gekregen in de strijd tegen de ruilverkaveling, nu gespaard zou blijven. Blijdschap wellicht, omdat die boom het Linterse schaamlapje is waarachter het gemeentebestuur haar machteloosheid tegenover de Landmaatschappij kan verbergen. Immers, deze verkaveling brengt, volgens het bestek, de kaalkap met zich mee van een kleine 20 ten honderd van het gebied. Voor de bijl gaan 27 eiken, 52 essen, 207 hoogstammige fruitbomen, 122 knotwilgen, 4.500 canada's en 13 km meidoornhagen. Verder verdwijnen alle houtkanten, veedrinkputten, beekjes en sloten. De ironie wil dat Linter een subsidiëringsreglement heeft voor de aanleg van hagen en dat Opbouwwerk-Interleuven een wandelen fietspad wil aanleggen langs de oude spoorwegbedding die nu een spontane wilde begroeiing kent. Andere elementen die zullen verdwijnen, zijn de voetwegels in het gebied. In de kranten spreekt men niet alleen van een „pletwals over Melkwezer” maar ook van een „natuurholocaust”. En dat als gevolg van het feit dat 5 jaar geleden 5 landbouwers een verzoek tot ruilverkaveling indienden.. . Een andere ironische vaststelling is dat men geen rekening houdt met het feit dat de Europese Commissie het Hageland als enige plattelandzone heeft erkend in het kader van doelstelling 5 b. (*Protest van mevrouw T. Merckx- Van Goey*)

De gemeenten Linter en Zoutleeuw liggen in dit gebied. Globaal wil men hiermee de sociaal-economische ontwikkeling van het Hageland stimuleren, met behoud evenwel van de eigenheid en het plattelandskarakter en met volle respect voor het leefmilieu en de natuur. Hoe men de doelstellingen inzake natuurontwikkeling, natuurbehoud, hoeve- en plattelandstoerisme gaat verzoenen met de geplande kaalkap, lijkt mij een raadsel. Hoe kan men projecten die enerzijds, zoals nogmaals beklemtoond werd door de Voorzitter van de Werkgroep Doelstelling 5 b. de heer Van Cleynenbreugel, op de vergadering van 4 oktober jongstleden, kleinschalig, milieuvriendelijk en plattelandsgelaten moeten zijn, laten sa-

menvallen met de grootschaligheid van de geplande ruilverkaveling ?

Ook collega Vanhorenbeek heeft zich tegenover de pers beklaagd over de manier waarop er een zware mist rond dit dossier wordt opgehangen. Zelfs Kabinetsmedewerker Merckx vindt dat het ruilverkavelingscomité nalatig is geweest door de **bevolking** niet te informeren. Collega Vanhorenbeek gaat verder en eist inspraak onder de vorm van een referendum. Ik kan daar gedeeltelijk mee instemmen. Zonder de nobele bedoelingen van mijn partijgenoot, collega Dierickx, inzake volksraadplegingen in twijfel te willen trekken, heb ik toch problemen met de werkzaamheid van een referendum met ja of nee over een ruilverkaveling. Het pilootproject, of beter gezegd, het proefproject Poppel, is *een* voorbeeld van hoe het kan. Ruilverkaveling moet een zuivere landinrichting worden met behoud van de typische streekeigen landschapselementen en structuren. Kavelruil is iets dat kan. Echte ruilverkaveling zou moeten voorbehouden blijven aan boomarme akkergebieden. Ruilverkaveling zou uit de valleien moeten blijven, vandaar ook geen draineringen in deze gebieden.

Zo kom ik dan tot een reeks vragen. Kan er geen opschorting gebeuren van de huidige en geplande ruilverkavelingen, tenzij zij daadwerkelijk onderworpen worden aan de bepalingen van het MER ? Wat dan zeker moet inhouden dat er een brede bevraging komt en dat andere belanghebbenden dan enkele grote landbouwers, aan hun trekken komen. Bij mijn bezoek eergisteren nam ik een buizerd en een grote bonte specht waar. Waar zullen die later moeten nestelen ? Volgens de heer Respen van de Linterse Milieuraad komt in het gebied, naast de meer bekende amfibieën die trouwens ook allemaal wettelijk beschermd zijn, ook nog de grote kamwatersalamander voor. Of gaat men de redenering van Interleuven volgen die indertijd stelde dat het voorkomen van de vinpootsalamander in een zandgroeve in Kerkom niet in overeenstemming was met de planologische voorschriften van het Gewestplan ? Trouwens, het ontwerp van decreet over de landinrichting spreekt zich uit voor

een geïntegreerde aanpak, die de realisatie van verschillende functies als wonen, werken, ontspannen, leefmilieu en natuurbehoud op het platteland, mogelijk moet maken. De uitspraak van Minister Eyskens dat we de aarde niet geërfd hebben van onze voorouders, maar geleend van onze kinderen moet ons ook op plaatselijk vlak aansporen tot eerbied voor al wat de omgeving te bieden heeft, en dat is meer dan een 150-jarige linde naast een betonbaan in een maanlandschap.

Mijn vraag naar het verbieden van ruilverkavelingen in kwetsbare en landschappelijk waardevolle gebieden staat met het voorgaande in verband. In Nederland zijn bepaalde teelten verboden op erosiegevoelige gebieden. Ruilverkaveling betekent hoe dan ook een grotere doorslag van allerlei niet gewenste stoffen naar het grondwater toe, zeker in kwetsbare gebieden, wat onder meer in de streek het geval is voor de Getevallei. Holle wegen, haaglandschappen, zogenaamd waterzieke gronden als moerassen en broeken zijn de laatste toevluchtsoorden van heel wat dieren en planten. Wij klagen de kaalkap van het tropische oerwoud aan omwille van het verdwijnen van dieren en planten, maar we vergeten dat ook bij ons heel wat dieren en planten met uitsterven bedreigd zijn. In Nederland is 15 procent van het grondgebied natuurpark, in Vlaanderen zijn er ter zake alleen maar voorstellen en ontwerpen en een intentieverklaring in het Mina Plan 2000.

Bij de voorstelling op 5 oktober 1989 van de monografie Milieuzorg in de Landbouw werd gepleit voor een andere soort van landbouw, waarbij niet langer de kwantiteit, maar de kwaliteit, ook van het milieu, het hoofddoel zou worden. De landbouw kan anders : behoud van de werkgelegenheid, een goed inkomen en een verzekerde voedselproductie is goed verenigbaar met milieukwaliteit en meer ruimte voor de natuur. De vertegenwoordiger van de Boerenbond, de heer Tijskens, had zo zijn twijfels over de economische haalbaarheid hiervan.

De Voorzitter : Mijnheer Janzegers, u moet uw betoog beëindigen. U

Voorzitter

hebt de spreektijd reeds ruim overschreden.

De heer G. Janzegers : Ik kom aan het einde.

Maar wanneer wij de ontzaglijke sommen zien die op Europees en nationaal niveau via allerlei kanalen naar de landbouw gaan, dan kan men zich de vraag stellen of de landbouwer niet gewoon in loondienst staat van de Staat. De ruilverkaveling alleen al heeft tot nu toe 11 miljard gekost aan de belastingbetaler en daarin zitten een heel deel kosten als honoraria, studiewerk, enzovoort niet in. Niets belet dus om kleinschalige landbouwbedrijven die het milieu en het landschap niet belasten, meer leefkansen te bieden via bepaalde subsidies. Dit naar het voorbeeld van de berg- en valleiboeren in onze buurlanden. Misschien hoort dit niet volledig tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister, maar hij kan zeker signalen geven naar de collega's die hiervoor wel bevoegd zijn.

Tot slot had ik graag nog geweten of men werk wil maken van een ruilverkaveling in de Velpevallei tussen Roosbeek en Zuurbemde. Persberichten spreken van een ruilverkaveling volgens de **nieuwe** filosofie. Heel wat mensen vrezen echter een samengaan van krachten die de recht-trekking van de Velpe genegen zijn en van degene die nu de ruilverkaveling doen in Tienen-Linter-Zoutleeuw. Dat zou een catastrofe worden voor de nog vrij goed bewaarde Velpevallei. Eerder 'verwachten diverse organisaties, onder meer van vissers en kajackers, **dat** de overheid werk zou maken van haar belofte, vervat in het Mina Plan, om tegen 1995 van de Velpe opnieuw een viswater van hoge kwaliteit te maken. Ik steun dan ook de vraag om van die ruilverkaveling af te zien. tenzij het zou gaan om een geïntegreerde aanpak waarbij de Velpe en de Velpevallei in haar bestemming, zoals voorzien op het Gewestplan, zou versterkt worden. De Velpe is een riviertje dat in het Hageland heel gevoelig ligt bij heel veel mensen, vooral nu het regelmatig het slachtoffer wordt van nachtelijke sluiklozingen

die het visbestand om zeep helpen, letterlijk soms.

De Voorzitter : Mevrouw Merckx-Van Goeij heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goeij (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, na wat ik hier heb gehoord, en gelet op het uur, ga ik mij niet verlagen tot het inspelen op de demagogische verklaringen die door collega Janzegers in het halfroond werden gegooid. Toen ik de tekst van zijn interpellatie doornam, was ik nog bereid daarop in te gaan, gelet ook op het groot belang dat in de regio wordt gehecht aan de manier waarop de problematiek daar zou worden opgelost. Het proces dat de heer Janzegers heeft willen maken van de landbouwers, hun vertegenwoordigers en van degenen die de landbouw in een globaal perspectief in het Vlaamse land willen verdedigen, heeft mij zeer ontgoocheld. Ik raad de heer Janzegers aan, betere gesprekspartners te zoeken.

Wanneer collega's hier op de tribune plaats nemen om de toepassing van een bepaalde wet te bekritisieren, mogen wij er toch van uitgaan dat zij dat ernstig zullen doen en eerlijk willen zoeken naar oplossingen en bovendien dat zij de wet waarvan zij de toepassing aanvallen, ook kennen.

Uit wat collega Janzegers hier heeft gezegd, blijkt **dat** hij de wetgeving op de ruilverkaveling niet kent. Van wat ik hier nu zeg, neem ik elk woord voor mijn rekening.

De heer Janzegers zou minstens moeten weten dat deze wetgeving wel voorziet in een vertegenwoordiging van degenen die niet alleen met **de** landbouw maar tevens met de algemene problematiek van natuurbehoud en landschapszorg rekening houden. De heer Janzegers zou eens aan de betrokkenen moeten vragen hoe dikwijls zij aanwezig waren op de vergaderingen. Zij werden telkens uitgenodigd maar zij zijn nooit geweest. Het gaat dan ook niet op opmerkingen te maken over de houding van degenen die wel mee willen beslissen. Afwezig blijven en kritiek geven vanop de banken of via de pers is toch al te goedkoop.

Wat de grond van de zaak betreft, wil ik het volgende zeggen. Over de ruilverkaveling van Melkwezer worden de jongste weken in de pers allerlei geruchten verspreid en worden vragen gesteld in verband met landschappelijke en ecologische structuurelementen. Het is mij opgevallen dat tot nog toe omtrent de ware toedracht van de zojuist aangehaalde problematiek, geen gezaghebbende mededeling, toelichting, of welkdanige informatie ook werd verspreid. Het is dan ook niet te verwonderen dat onjuiste en onvolledige berichten een eigen leven leiden en in de streek het hele ruilverkavelingsgebeuren in een overtrokken ongunstig daglicht plaatsen. Zij kunnen ook een hypothese leggen op toekomstige landinrichtingsprojecten. Landschappelijke en ecologische structuurelementen hebben een betekenis die het privaat belang overstijgt. Wanneer zij naar aanleiding van een ruilverkaveling worden gewijzigd moet dit uiteraard met de nodige omzichtigheid **gebeuren** en met respect voor de eigenheid van de streek en voor de historisch culturele achtergronden.

Mijnheer de Minister, welke maatregelen zal u in concreto treffen om te voorkomen dat de ruilverkaveling Melkwezer verder in een ongunstig daglicht komt te staan ?

De Voorzitter : De heer Van Horenbeek heeft het woord.

De heer L. Vanhorenbeek (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, verleden week lasen wij in een persartikel : „Kelchtermans spaart alleen Wommersomse historische linde, de andere 5.000 bomen krijgen geen genade en gaan voor de bijl”.

Deze radicale uitspraak van de Minister kunnen wij om velerlei redenen niet aanvaarden, vooral omdat deze fel gecontesteerde ruilverkaveling gelegen is in een gebied met grote milieuhygiënische kwetsbaarheid.

Het omhakken van 5.000 bomen zou een kaalslag betekenen en zou het typische Hagelandse landschap met zijn rechtlijnige landschapselementen letterlijk en figuurlijk van de kaart vegen. Onder die 5.000 te kappen bo-

De heer G. Janzegers (AGALEV) naterpelleerde Minister T. Kelchtermans (CVP) over ruilverkavelingen in het kader van het ministerieel besluit van 1 februari 1988

men, bevinden er zich 4.500 canadapopulieren, hetgeen opbrengstbomen zijn, maar daarnaast zijn er nog een 500-tal waardevolle bomen en een 13 kilometer lange haag. Ook deze waardevolle bomen zouden dus moeten verdwijnen. Omdat volgens het ruilverkavelingsplan, de landbouwgronden moeten gedraineerd worden, wat een intensifiëring van de landbouw moeten mogelijk maken. Nochtans is dit plan in schril contrast met het Europees landbouwbeleid ter zake, waar financiële steun verleend wordt voor braaklegging van akkergronden en voor extensieve produktiemethodes.

Volgens gezaghebbende landschapsdeskundigen is de uitvoering van de Linterse ruilverkaveling gebaseerd op verouderde principes en dient die dus te worden bijgestuurd.

Daarom zouden wij aan de Minister met aandrang willen vragen de start van de werkzaamheden vooralsnog uit te stellen en het dossier opnieuw te bestuderen met de nieuwe inzichten die ondertussen zijn gegroeid.

Of kan, wil of durft men de aanne-mer niet tegenhouden, die dringend met de kappingen wil beginnen omdat zijn machines stilstaan en zijn personeel dreigt werkloos te worden ?

Anderzijds zou men voor het rooien ruim 8 miljoen frank moeten neertellen, om dan — nadien — een' Europese subsidie van 20 miljoen te vragen om de landschapsecologische infrastructuur opnieuw te versterken, in het kader van de erkenning van het Hageland als plattelandsontwikkelingszone, volgens doelstelling 5 B.

Mijnheer de Minister, de Hagelanders huiveren voor de lawaaiërike komst van tractoren, bulldozers, boornzagen en hydraulische kranen ; zij vragen u met aandrang dat ten minste de 500 waardevolle bomen en de 13 kilometer lange haag, waaraan het Hageland trouwens zijn naam dankt, zouden behouden blijven en gered worden.

Het zogenaamde Landschapsplan biedt trouwens geen enkele waarborg om de essentiële landschapselementen, die het Hageland tot hagenland maakt, te redden. En wij denken hier in het bijzonder aan dat typisch eigen van de holle wegen, de hagen, de bomenrijen langs de veldwegen, de houtkanten enzovoort.

Dat deze bekommernis niet enkel afkomstig is van de leden van de plaatselijke milieuraden en andere natuurbeschermers, bewijst de getuigenis van een lokale landbouwer : „De ruilverkaveling is in zijn huidige vorm achterhaald en voorbijgestreefd. Voor ons hoeft die massale ingreep niet meer. Omwille van de schaalvergroting ? Omwille van de intensifiëring van de landbouw ? Voor wie ? Waarvoor ? De boeren vragen dit niet meer, voor ons hoeft het echt niet meer !”

Mag ik van de heer Minister vernemen :

1. of hij het startsein voor de werken voor onbepaalde tijd wil laten uitstellen ;
2. of hij akkoord gaat om deze ruilverkaveling bij te sturen door die af-

hankelijk te maken van een milieueffectrapportering ;

3. of hij de nodige maatregelen wil treffen om over deze ruilverkaveling en over alle andere een lokaal gemeentelijk referendum te laten organiseren ?

De Voorzitter : De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, na de interpellatie van de heer Janzegers over de ruilverkaveling wil ik toch ook enkele algemene beschouwingen geven. Oorspronkelijk kwamen de ruilverkavelingen neer op een kaalslag, en betekenden zij een ware ravage voor het landschap en het leefmilieu. Sedert de wet van 11 augustus 1978, met bijzondere bepalingen voor het Vlaamse Gewest, omvat de ruilverkaveling toch heel wat andere aspecten dan voorheen.

Eerst en vooral zijn er de cultuurtechnische werken met het doel een zo groot mogelijk rendement te bekomen en ten tweede — het belangrijke luik in deze wet — de milieuaspecten die werken van landschapszorg en andere maatregelen van landinrichting omvatten. Het gaat hier om een landschapsecologische benadering op basis van een landschapsplan dat gericht is op het behoud van waardevolle ecologische en landschappelijke onderdelen. Mits de nodige zorg voor natuur en leefmilieu en een maximale integratie van alle plattelandfuncties is ruilverkaveling een herstructurering, een herinrichting van het platteland, met het doel om op een economisch en sociaal verantwoorde manier landbouw te bedrijven.

In deze optiek kan de ruilverkaveling een belangrijke bijdrage leveren tot een grotere leefbaarheid van het platteland, leefbaarheid die naar onze mening de beste waarborg is tegen de dreigende verstedelijking en het verder verlies van landbouwgrond.

Mijnheer de Minister, wij pleiten dus niet zozeer voor een algemene opschorting van alle beslissingen inzake uit te voeren ruilverkavelingen. Integendeel, wij wensen het platteland te

Capoen

beschermen en te behoeden tegen de verdere verstedelijking. Wel vragen wij u of u streng zou willen toezien op de naleving van de door de wet van 1978 opgelegde voorwaarden. Tevens vragen wij u of het niet mogelijk is voor de geplande ruilverkavelingen nog een milieueffectrapportering op te leggen. (*Applaus bij de leden van de VU*)

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de ruilverkaveling waarover hier wordt gesproken en die door sommigen terecht wordt geplaatst in de bredere aanpak van ruilverkavelingen in Vlaanderen doet een aantal bedenkingen rijzen.

Ik doe niet mee met degenen die systematisch, in contrast met het bondgenootschap waar landbouw en ecologische zorg elkaar vonden, de landbouw als boosdoener beschouwen van alles wat ecologisch mis gaat. Ik onderschrijf hier de bedenkingen van mevrouw Merckx-Van Goey. Als Minister van Leefmilieu doe ik niet mee aan deze hetze, alhoewel ik binnen het departement voor Leefmilieu een van de eersten was die de landbouw uitdrukkelijk op zijn verantwoordelijkheid heeft gewezen.

Ik stel vast dat de landbouw de discussie op een open wijze aangaat en zijn verantwoordelijkheid erkent. Wij moeten dus het overleg zowel met deze sector als met de andere sectoren op een volwaardige wijze voeren. Deze redenering vinden wij terug in het Vlaamse regeerakkoord en in het Mina-plan waarin wordt gesteld dat de sociale gesprekspartners en de landbouwsector volwaardig moeten worden betrokken bij het leefmilieubeleid. Daardoor zal het debat zijn plaats krijgen in de ruimere discussie over hoe het milieubeleid in Vlaanderen de volgende jaren moet worden gevoerd.

Ik stel vast dat er niet alleen bij enkele interpellanten maar ook bij vele ruilverkavelingscomités omtrent het begrip ruilverkaveling een achterhinken is. De wijziging van de wet

op de landinrichting en de ruilverkaveling, twee elementen die onder de verantwoorde tijdsdruk van de Vlaamse Landmaatschappij vallen, vragen een mentale reconversie van velen die sedert jaren om zuiver landbouw-economische redenen aan ruilverkaveling hebben gedaan. Niet alleen hier maar ook in verscheidene andere beleidsdomeinen stelt men een weerstand tegen verandering vast. Dit moet ons niet verwonderen. In deze overgangsfase moet meer aandacht worden besteed aan informatie, onder meer voor degenen die steeds op een stereotipe wijze hebben gehandeld.

Ruilverkaveling heeft naast de economische functie ook andere functies die systematisch worden bijgebracht en die op een geïntegreerde manier moeten worden aangepast. Dit geldt vanzelfsprekend voor de volgende ruilverkavelingen en niet voor die welke al geruime tijd zijn gestart. Vermits de wet mij niet toelaat daar dringend op te treden zal op een andere wijze moeten worden gewerkt. De ruilverkaveling op zich mag echter niet in vraag worden gesteld.

Mijnheer de Voorzitter, in de vorige interpellatie werd het Neteland als voorbeeld aangehaald.

In verband met de problematiek van de ruilverkaveling spreekt men best niet over Nederland. Het volume van de ruilverkaveling zowel in financiële als menselijke middelen ligt daartientallen keren hoger dan in Vlaanderen.

Overeenkomstig artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 23 maart 1989 zijn er een aantal werken en handelingen die MER-plichtig zijn. Ik noem ze even op. MER-plichtig zijn projecten die betrekking hebben op een oppervlakte van meer dan duizend hectaren. MER-plichtig zijn ook projecten die een of meer van de volgende gebieden omvatten : ofwel een volgens het Gewestplan vastgesteld natuur- of reservaatgebied. Ofwel een volgens het Gewestplan vastgesteld waardevol ecologisch gebied : ofwel een vogelbeschermingsgebied vastgesteld in toepassing van de Europese richtlijn 79/409 van 2 april 1979.

Wanneer wij iets aan de procedure willen veranderen dan moet dat ten gronde gebeuren op het ogenblik dat het decreet op de MER-plicht in de Vlaamse Raad zal worden besproken. Samen met mijn collega van Ruimtelijke Ordening heb ik de MER-sectorwetgeving in de ruilverkaveling gebracht via de procedure van de bouwvergunning. De MER-plicht wordt verbonden aan een project op het ogenblik dat de bouwvergunning wordt aangevraagd. De datum van die aanvraag is bepalend of het project MER-plichtig is of niet.

De gebiedsomschrijving van de ruilverkavelingsprojecten wordt in eerste instantie bepaald door de ruimtelijke bestemming. Voor de vastlegging van de blokgrens van een ruilverkaveling steun ik mij bijgevolg volledig op het advies van een coördinatiecommissie waarin alle betrokken sectoren, dus ook monumenten en landschappen, natuurbehoud en ruimtelijke ordening zijn betrokken. Als de opgesomde gebieden worden opgenomen in een ruilverkaveling dan is dat om die gebieden functioneel te kunnen inrichten en om te vermijden dat er waardevol gebied zou verloren gaan door een autonome evolutie.

In gebieden waar een ruilverkaveling is gebeurd, wordt een geringere afname van kleinschalige landbouwbedrijven vastgesteld. Door groepering, ingevolge herverkaveling, en ook door het bieden van mogelijkheden tot reconversie worden er immers meer leefkansen geboden dan in vergelijkbare gebieden waar geen ruilverkaveling is gebeurd.

Een aantal leden stelden vragen in verband met de ruilverkaveling Melkwezer. Mevrouw Merckx stelde zeer concrete vragen over de manier waarop wij, via informatie, klaarheid zullen brengen omtrent de misvattingen die daarover bestaan.

De heer Vanhorenbeek haalde hier een persbericht aan. Ik betwist deze uitspraak die mij in de mond wordt gelegd. Ik heb nooit een uitspraak gedaan over welke bomen voor de bijl moeten gaan en welke bomen gespaard zullen worden. Ik zal nagaan op welke grond deze misvatting is gestemd.

T. Kelchtermans

Er onstond veel contestatie, vooral inzake de groenvoorziening, omtrent de ruilverkaveling van Melkwezer. De beslissingen inzake de landschappelijke en ecologische structuren worden, zoals de wet het trouwens voorschrijft, genomen door het Ruilverkavelingscomité .

Volgens de wet op de ruilverkaveling is het Ruilverkavelingscomité een rechtspersoon. Dit verhindert mij om op te treden. Eenmaal een comité is ingesteld, treedt het Ruilverkavelingscomité immers als rechtspersoon op. Ik zal aan de Voorzitter van het Ruilverkavelingscomité vragen om mij uitleg te verstrekken over de beslissingen van het comité, meer in het bijzonder over de ecologische en de landschappelijke problematiek. Ik zal hem tevens inlichten over de mogelijkheden, die thans wettelijk worden geboden, om een en ander bij te sturen. Ik zal, samen met hem, de rol van de inbreng van de verschillende leden van het Ruilverkavelingscomité, die deze materies behandelen, die onder mijn bevoegdheid ressorteren, beoordelen. Bovendien zal ik de wettelijke mogelijkheden onderzoeken om op een gepaste wijze, en duidelijker dan nu het geval is, informatie te verstrekken aan de bevolking. Deze informatie moet niet de omvang hebben van een referendum. Als de gemeente informatie wil verstrekken, is dit haar zaak. Dit is geen zaak van het Vlaamse Gewest. Voor mij is de wet wat de wet is. Volgens de ruilverkavelingsprocedure kan er een openbaar onderzoek zijn. Het ruilverkavelingsplan moet trouwens gedurende dertig dagen ter inzage liggen op de gemeente. De gemeente kan de bevolking daarbij betrekken.

Op grond van de gesprekken met de Voorzitter van het Ruilverkavelingscomité zal ik een standpunt innemen en bepalen in welke mate ik gebruik zal maken van de mij toegekende subsidiëringmogelijkheden om in te grijpen in de beslissingen. Dit is trouwens de enige mogelijkheid die ik heb. De ruilverkaveling ontvangt haar toelage van het Vlaamse Gewest. Dit ressorteert onder mijn bevoegdheid. In dit stadium van het dossier kan ik een aantal wensen

overmaken. In de mate dat ik de voorwaarde van subsidiëring al dan niet eraan verbind, kan ik deze wensen in vervulling laten gaan. Ik zal van deze mogelijkheid gebruik maken.

Ik zal uitvoering geven aan het regeerakkoord om de natuurwaarden, en dus ook de agrarische belangen in ruilverkaveling beter op elkaar af te stemmen en de verschillende functies van het platteland evenwichtiger af te wegen bij ruilverkaveling. Dit was trouwens de bedoeling van de herziene wetgeving op de ruilverkaveling. Ik bereid maatregelen voor die inzake landschapsplanning ongetwijfeld een grotere bekendheid moeten krijgen en die bij de betrokkenen zelf het ecologische en landschappelijke bewustzijn en de inbreng tijdens en na de ruilverkaveling zulks moeten bevorderen.

Ter zake werkt mijn dienst aan een omzendbrief waarbij mogelijke aanpassingen van de procedure zullen worden voorgesteld. Ik zal eveneens gebruik maken van mijn mogelijkheid om de directies van de buitendiensten bij mij persoonlijk te ontbieden. Op dat moment zal ik hen informatief meer uitleg verschaffen over hun mogelijkheden en hen wijzen op het respecteren van de geest van het decreet op de landinrichting en de ruilverkaveling. De nieuwe procedure van ruilverkaveling werd reeds uitgetest voor de verkaveling van Poppel, mijnheer Janzegers, en vanuit leefmilieuzijde hoor ik daar positieve reacties op, ook al wordt daar van multicriteria-analyse gesproken. Bovendien zijn de verschillende sectorwetgevingen daar op een geïntegreerde manier tot overleg gekomen. Aldus zal een ruilverkaveling tot stand worden gebracht die als voorbeeld kan worden gesteld. Voor ons is dit het model voor de toekomst. Op deze manier zal ook worden tewerkgegaan te Merksplas, te Bollebeek en later ook voor de projecten Reninge en Vissenaken, de zogenaamde ruilverkaveling Velpe.

Om te eindigen stel ik dus dat het niet aangewezen is tot een opschorting te komen. Ik zal evenwel informatief onmiddellijk de nodige maatregelen nemen, zowel ten opzichte

van de bevolking, als van de Voorzitter van het Ruilverkavelingscomité en de verschillende leden ervan.

Ik betwist de uitspraak die in mijn mond wordt gelegd omtrent de voorgestelde kaalkapping. Ook hierover zal het gesprek concreet handelen.

Ik meen ook dat het verbinden van een MER aan een ruilverkaveling die reeds lopende is, door mij niet wettelijk kan worden afgedwongen. De MER-plicht kan maar worden ingebracht op het ogenblik van het indienen van een bouwvergunningaanvraag.

Mijnheer de Voorzitter, hiermede meen ik te hebben geantwoord op de vragen die inzake dit concrete dossier, waarvan ik de belangrijkheid onderschrijf en dat kadert in de globale aanpak van de nieuwe stijl van de ruilverkaveling, werden gesteld.

De Voorzitter : De heer Janzegers heeft het woord.

De heer G. Janzegers : Mijnheer de Voorzitter, men legt mij in de mond dat ik de landbouw als de boosdoener beschouw. Ik meen zeer duidelijk gezegd te hebben dat ik gekant ben tegen bepaalde vormen van landbouw. Wanneer collega Merckx dat niet inziet of daarover geen discussie meer wil is dat haar zaak.

Zij gebruikt hier tegenover mij dezelfde termen als de overheid ten opzichte van bewoners of milieuverenigingen. Die hebben mij daarenboven zeer duidelijk verklaard dat om hun advies niet werd gevraagd. Er moet worden onderzocht in welke mate die mensen en verenigingen nog kunnen worden betrokken zoals dat reeds elders is gebeurd.

Mijnheer de Minister, ik betreur het verder dat er geen milieueffectrapport komt. Vallen nu alle ruilverkavelingen, die zijn opgenomen in het Belgisch Staatsblad van 12 maart 1988, besluit van begin februari 1988, buiten de MER-plicht of zijn het alleen de ruilverkavelingen waarvoor er op datum van 23 maart nog geen bouwaanvraag bestond ?

Ook heb ik geen antwoord gekregen op de vraag of het pilootproject Pop-

Janzegers

pel, dat toch een aanvaardbare manier is om aan ruilverkaveling te doen, systematisch zal worden opgelegd als voorbeeld aan de andere ruilverkavelingen die bezig zijn, of kan er onmiddellijk verwezen worden naar het besluit van de Executieve inzake het milieueffectrapport ?

Ik heb met voldoening genoteerd dat er, ook voor de ruilverkaveling Tienen-Linter-Zoutleeuw, een openbaar onderzoek zal komen dat nog gedurende dertig dagen de kans zal bieden aan de bevolking om opmerkingen te formuleren.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey : Dat is reeds gebeurd !

De heer G. Janzegers : Ik vraag het de Minister ! Ik noteer ook met voldoening dat u de subsidiëring afhankelijk zal maken van het inlossen van bepaalde voorwaarden, namelijk het respecteren van de natuurlijke waarden en het nemen van maatregelen inzake de landschapsplanning. Ik had vooral graag een antwoord op de vraag of de MER verplichtend zal zijn voor die ruilverkavelingen die reeds zijn opgenomen in de lijst verschenen in het Staatsblad van 12 maart 1988, maar nog niet aan de gang zijn, of niet ?

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de Voorzitter, op de eerste vraag van de heer Janzegers kan ik zeer concreet antwoorden : de MER-plicht wordt beoordeeld op het ogenblik van de bouwvraag en niet wanneer de lijst in het Staatsblad verschijnt als zijnde projecten waar wordt beslist een ruilverkaveling door te voeren. Daarbij is er nog geen bouwvraag. Zij zijn dus op dat ogenblik niet MER-plichtig.

Ten **tweede** vroeg u of het project Poppel veralgemeend wordt. Ik heb het volgende gezegd : in de denkrichting ruilverkaveling nieuwe stijl is dit een pilootproject dat ons aantoonst dat het kan en op **die** manier zal er

ook bij de andere ruilverkavelingen moeten worden gewerkt. Ik heb dat ook duidelijk gemaakt tijdens mijn antwoord aan mevrouw Merckx-Van Goey.

Ten derde bestaat er een misverstand over het openbaar onderzoek van de ruilverkaveling Melkwezer. Een openbaar onderzoek is daar reeds achter de rug. De wettelijke procedure ligt vast en er is een ruilverkavelingsplan dat gedurende dertig dagen ter inzage was bij het Gemeentebestuur. De wet schrijft voor dat het herverkavelingsplan en de lijst gedurende dertig dagen worden neergelegd voor de betrokkenen. Deze inzage moet gebeuren op het gemeentehuis. Een ieder kan er mondelinge of schriftelijke opmerkingen of bezwaren formuleren en ze meedelen aan de Burgemeester of aan de ambtenaar van de ruilverkaveling. Nadat het openbaar onderzoek is afgesloten onderzoekt het Comité de bezwaren en opmerkingen, na advies van de Commissie van Advies worden het plan en de lijst vastgesteld en worden ze dus definitief. Dat is de procedure.

In antwoord op vragen van verschillende collega's en vooral op de vraag gesteld door mevrouw Merckx, wijs ik erop dat ik van de subsidiëringmogelijkheden gebruik zal maken om op het vlak van de informatie, rekeninghoudend met de concrete wensen inzake dit project, zoveel mogelijk te realiseren.

In mijn hoedanigheid van Minister kan ik niet anders dan de wetgeving ter zake doen toepassen en respecteren.

De Voorzitter : Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey : Mijnheer de Minister, ik dank u voor uw antwoord. Daaruit blijkt nogmaals hoe belangrijk het is inzake de stand van zaken. evenals nopens de

beslissingen, die daartoe aanleiding hebben gegeven, over correcte informatie te beschikken.

Bovendien, wens ik uitdrukkelijk te stellen dat het nodig is de verschillende functies van het platteland — dat geldt dus niet enkel voor de landbouw — op mekaar af te stemmen. De ruilverkaveling kan daarin een belangrijk element zijn. Ik steun de Minister vooral bij deze ruilverkaveling in nieuwe stijl.

Tot slot, heb ik met betrekking tot de ruilverkaveling in Melkwezer met genoegte genomen dat de Minister pas een standpunt zal innemen nadat hij ter zake een gesprek zal hebben gehad met de Voorzitter van het Ruilverkavelingscomité.

Bijgevolg, zal ik de Minister later, wanneer de standpunten en de verantwoordelijkheden ter zake gekend zijn, daarover opnieuw vragen stellen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij zullen deze namiddag om 14 uur opnieuw samenkomen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 13.25 uur.*
